

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gorzowie Wlkp.**

**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
Miasta Gorzowa Wlkp.
w 2022 roku**

Gorzów Wlkp., luty 2023 rok

Spis treści		strona
Wstęp		2
1	Sytuacja epidemiologiczna	3
2	Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców	11
3	Stan higieniczno -sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych	16
4	Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy, nadzór nad środkami zastępczymi	20
5	Stan higieniczno- sanitarny w placówkach wychowania i nauczania	26
6	Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	32
7	Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	34

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. jest powołany do realizacji zadań w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne celem ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.), które polegają na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Nadzór sanitarny w mieście Gorzowie Wlkp. jest prowadzony na obszarze o powierzchni 85,72 km², który zamieszkuje ogółem 117 379 osób, co stanowi około 63% całkowitej ludności powiatu. Miasto posiada centra handlowe, supermarkety, restauracje, hotele, uczelnie wyższe, liczne placówki oświatowe, duży szpital, a także dworce: kolejowy i autobusowy.

Biorąc pod uwagę sytuację epidemiologiczną w Polsce i na całym świecie, rok 2022 był kolejnym rokiem, w którym oprócz statutowych działań przeciwepidemicznych kontynuowano wielopłaszczyznowe działania mające na celu ograniczenie transmisji wirusa SARS-CoV-2.

Niniejszy raport odzwierciedla zakres i rodzaj zadań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego wszystkim mieszkańcom naszego miasta.

1. Sytuacja epidemiologiczna

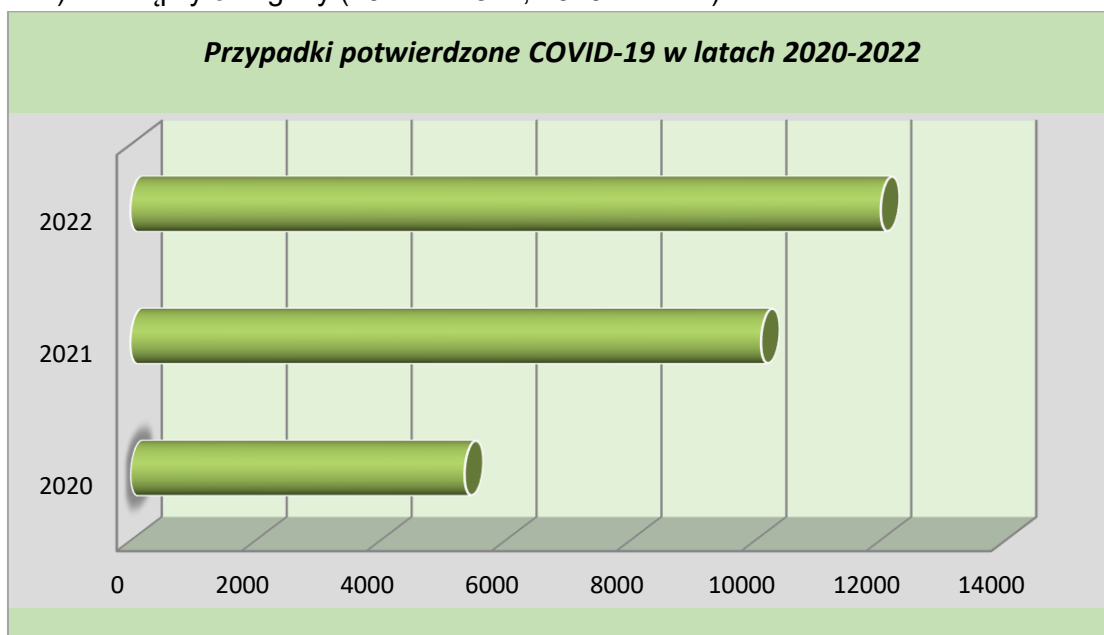
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w 2022r. na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. związana była ze wzrostem zgłaszanych zachorowań na choroby zakaźne. Wraz z obostrzeniami wprowadzonymi w trakcie pandemii SARS-CoV-2, czyli przez okres prawie 2 lat skutecznie stosowane były w podmiotach leczniczych i przestrzeni publicznej działania przeciwepidemiczne (dystans, dezynfekcję, częste mycie rąk, maski osłaniające nos i usta). Inspekcja Sanitarna podejmowała działania w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 informując indywidualnie obywateli o zaleceniach dotyczących izolacji (do końca I kwartału również o kwarantannie), w szkołach okresowo prowadzono nauczanie zdalne i hybrydowe. Przecięcinanie wszystkich możliwych dróg przenoszenia wirusa SARS-CoV-2 znacząco przyczyniło się do ograniczenia przenoszenia się również innych chorób wirusowych, np. grypy, RSV, czy chorób bakteryjnych. Po tym okresie wzrosła ilość zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową np.: płonicę, grypę, ospę, gruźlicę. Odnotowano również wzrost chorób przenoszonych drogą pokarmową: wirusowe i bakteryjne zakażenia jelitowe oraz zakażenia wywołane przez pałeczkę Salmonella.

1.1. Choroby zakaźne

W 2022 r. w zakresie chorób zakaźnych odnotowano:

➤ wzrost:

- **zakażeń wirusem SARS-CoV-2** – wykazano 7752 przypadki potwierdzone (2021 r. – 10097, 2020 r. – 5350) oraz 218 przypadków możliwych (2021 r. – 251, 2020 r. – 241). Nastąpiły 94 zgony (2021 r. – 324, 2020 r. – 121).

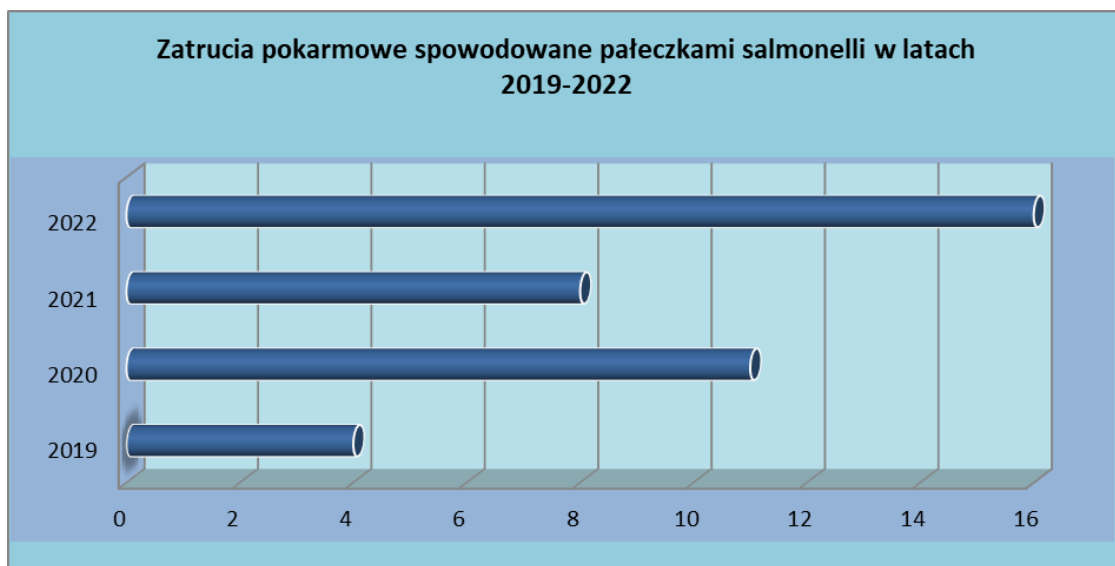
- **podejrzeń/zachorowań na grypę** - nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony był w ciągu całego roku. W wyniku wzmożonej współpracy z placówkami medycznymi nastąpił znaczny wzrost zgłaszalności podejrzeń/zachorowań na grypę. Otrzymano łącznie 5744 podejrzeń/zachorowań na grypę (2021 r. - 1993, 2020 r. - 2346). Wśród wszystkich podejrzeń/zachorowań zarejestrowano 23 przypadki grypy potwierdzonej badaniem wirusologicznym. Odnotowano 2 zgony.

Podobnie jak w ubiegłym roku kontynuowany był nadzór epidemiczno-wirusologiczny nad grypą w systemie SENTINEL. W roku 2022 do programu przystąpiły kolejne dwie placówki. Łącznie w programie uczestniczą 4 placówki medycyny podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta Gorzowa Wlkp. Dzięki ścisłej współpracy z uczestnikami programu SENTINEL pobrano 50 prób do badań wirusologicznych w kierunku wirusa grypy, które przekazano do laboratorium WSSE w Gorzowie Wlkp. W 26 próbach potwierdzono wirusa grypy typu A, w 1 badaniu - wirusa grypy typu B, natomiast w 23 próbach uzyskano wyniki ujemne w kierunku wirusa grypy. W próbach pobranych w ramach programu SENTINEL uzyskano również 3 wyniki SARS-CoV-2.

- **zachorowań na ospę** - zarejestrowano 495 zachorowań (2021 r. – 53, 2020 r. – 99).

- **zachorowań na świnkę** - wykazano 3 przypadki choroby (2021 r. – 0, 2020 r. – 0).
- **zachorowań na szkarlatynę** - zarejestrowano 10 przypadków szkarlatyny, stanowi to znaczny wzrost w porównaniu do 2021 roku, w którym zarejestrowano 1 zachorowanie (2020 r. – 6).
- **zachorowań na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*** - zarejestrowano 15 przypadków. Zachorowania wystąpiły pod postacią posocznicy w 2 przypadkach, natomiast w 13 przypadkach była to róża.
- **zachorowań na WZW typ C** – zarejestrowano 19 przypadków, w roku poprzednim 6 (2020 r. – 12). Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych, szerzeniu się zachorowań na WZW typu C można zapobiec jedynie w drodze działań nieswoistych polegających na wdrażaniu i utrzymywaniu wysokich standardów higieniczno-sanitarnych związanych z wykonywaniem świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedycznym, przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek (np. wykonywanie tatuaży). Prowadzono działania zmierzające do wyegzekwowania poprawy warunków higieny w placówkach medycznych i zakładach fryzjersko-kosmetycznych.
- **zatruc pokarmowych – salmonellozy** - zarejestrowano 16 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami *Salmonella* (2021 r. - 8, 2020 r. – 11), w 10 przypadkach osoby poddano hospitalizacji.

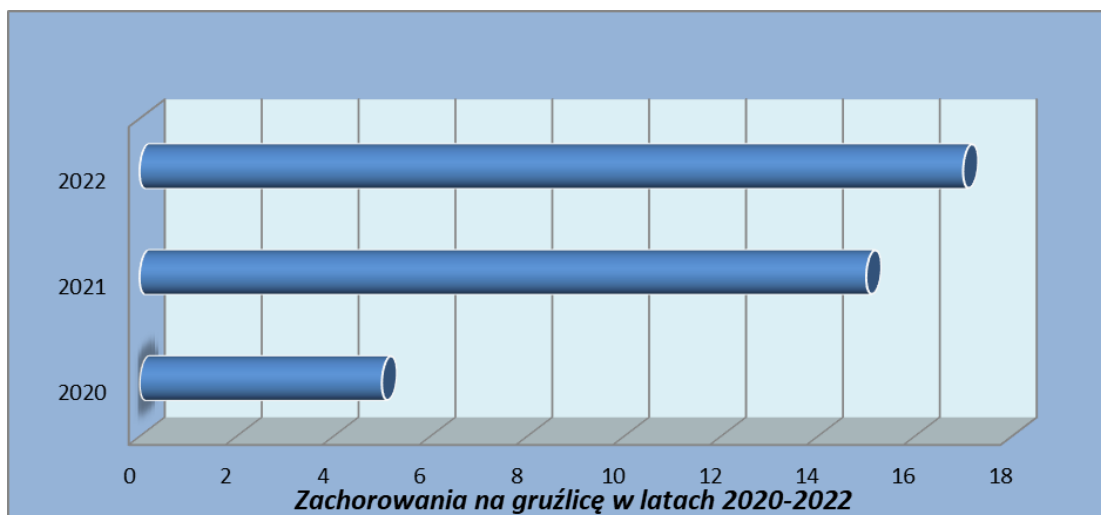

Działania p/epidemiczne podejmowane po powzięciu informacji o zatruciu pałeczkami Salmonella obejmowały m.in. wnikliwy wywiad w celu ustalenia źródła zakażenia, edukację zdrowotną, ponadto do czasu uzyskania ujemnych wyników badań nad osobami zakażonymi oraz osobami ze styczności prowadzony był nadzór epidemiologiczny. Nosiciele pałeczek Salmonella: w analizowanym okresie zarejestrowano 8 przypadków bezobjawowego nosicielstwa (w 2021r. zarejestrowano 3 nosicieli). Badania wykonano w związku z przyjęciem do pracy oraz ze stycznością z osobą chorą.

- **wirusowych zakażeń jelitowych** - odnotowano 111 zachorowań na wirusowe określone i nieokreślone zakażenia jelitowe w tym 22 dotyczyło dzieci do lat 2, wywołanych m.in. przez: rotawirusy, norowirusy, adenowirusy (2021 r. - 31, 2020 r. – 21).
- **bakteryjnych zakażeń wirusowych** - zarejestrowano 118 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego, wywołanych przez: E. coli biegunkotwórczą, Campylobacter, Clostridioides difficile (2021 r. - 222, 2020 r. – 116).
- **zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową** - zarejestrowano 11 przypadków kiły, 5 przypadków rzeżączki oraz 3 przypadki innych chorób wywołanych przez Chlamydie.
- **nowo wykrytych zakażeń HIV** - zaobserwowano wzrost przypadków nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV w porównaniu do lat poprzednich - wykazano 12 przypadków (2021 r. – 11, 2020 r. – 6), z czego 5 osób było narodowości polskiej a 7 ukraińskiej (z czego w 2 przypadkach do zakażenia doszło kilka lat wcześniej, przed przybyciem na teren Polski).

	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Nowo wykryte zakażenia HIV	6	11	12

- **zachorowań na gruźlicę** - zarejestrowano 17 przypadków gruźlicy (2021 r. – 17, 2020r. – 5), hospitalizowano 15 osób. Nastąpiły 3 zgony. O kontakcie z chorym na gruźlicę prątkującą informowano właściwych lekarzy POZ w celu objęcia nadzorem epidemiologicznym osób narażonych.

- **zachorowań na boreliozę** - widoczny jest wzrost zachorowań na boreliozę, zarejestrowano ogółem 25 przypadków, w analogicznym okresie ubiegłego roku zarejestrowano 21 zachorowań (2020 r. – 15).
- Spadek **zachorowań na AIDS** - nie odnotowano zachorowań na AIDS, w ubiegłym roku zarejestrowano 1 przypadek (2021 r. – 1, 2020 r. – 0);
- W roku 2022 zarejestrowano również przypadki:
 - **gorączki zachodniego Nilu** (1 przypadek). Choroba została zawleczona ze Stanów Zjednoczonych, gdzie występowały ogniska zachorowań. W miejscowości, gdzie przebywał mężczyzna w okresie narażenia, obowiązywał alert dotyczący wzmożonej ilości komarów zainfekowanych wirusem Zachodniego Nilu. Po powrocie do Polski pacjent został poddany hospitalizacji. Zachorowanie potwierdzono badaniem molekularnym krwi wykonanym w Zakładzie Wirusologii Państwowego Instytutu Badawczego w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny w Warszawie. W trakcie hospitalizacji uzyskano poprawę stanu zdrowia. Choroba dotychczas nie rejestrowana w Polsce.
 - zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu A** (1 przypadek, w 2021 r. – 0). Pacjent wymagał leczenia szpitalnego.
 - Inwazyjnej choroby wywołanej przez **Haemophilus Influenzae** (1 przypadek, w 2021 r. – 0). Pacjent obciążony wieloma chorobami współistniejącymi, zmarł na skutek innej choroby zakaźnej z powodu, której był hospitalizowany.
 - zachorowania na inwazyjna **chorobę meningokokową** (2 zachorowania w postaci zapalenia opon mózgowych). Osoby po okresie hospitalizacji powróciły do zdrowia. Osoby z kontaktu objęto nadzorem epidemiologicznym, przyjęta została przez nich chemioprophylaktyka zalecona przez lekarzy POZ. W 2021 roku brak przypadków.
 - zachorowania na **krztusiec** - 1 przypadek, w 2021 r. – 0.
 - Zachorowania na **różyczkę** - 1 przypadek, w 2021 r. – 0.
 - **Legionellozy** – choroby legionistów (1). Zachorowaniu uległ mężczyzna, w trakcie choroby był hospitalizowany, pomimo intensywnego leczenia pacjent zmarł. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono źródła zakażenia.
 - Podejrzenie zachorowania przebiegającego pod postacią **ostrego porażenia wiotkiego u dzieci do lat 14** - 1 przypadek, podobnie jak w ubiegłym roku. Podstawą podejrzenia były objawy kliniczne, tj. niedowład czterokończynowy. W wyniku badań laboratoryjnych wykluczono wirus polio. W związku z realizacją Programu Eradykacji

- Poliomyelitis kontynuowana była współpraca ze wszystkimi Oddziałami Dziecięcymi.
- **zatrucia grzybami** - wystąpił jeden przypadek zatrucia grzybami u mieszkanki miasta Gorzowa Wlkp. Osoba, która spożyła grzyby, wymagała hospitalizacji z powodu objawów uszkodzenia wątroby i nerek oraz podwyższonych transaminaz wątrobowych, przeprowadzono transplantację wątroby.
 - Inwazyjna Choroba wywołana przez **Streptococcus pneumoniae** - zachorowaniu uległo 5 osób. Postać choroby: w 4 przypadkach była to posocznica, w 1 przypadku u pacjenta wystąpiły dwie postacie zakażenia: posocznica oraz zapalenie opon mózgowych.
 - **Styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień** - zakwalifikowano 7 osób do szczepień p/wściekliznie, w wyniku pokąsania przez nieznaną psę, nieznaną kotę, szczurę, małpę (podczas zagranicznej wycieczki) oraz przez niezidentyfikowane zwierzę.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2022 r. zarejestrowano 13 ognisk epidemicznych chorób przenoszonych drogą pokarmową:

- 1 ognisko zakażeń szpitalnych wywołane przez *Klebsiella pneumoniae* NDM w WSzW w Gorzowie Wlkp. Ognisko zostało wygaszone;
- 7 ognisk zakażeń szpitalnych wywołanych przez *Clostridioides difficile* 6 ognisk wygaszono w roku 2022, 1 ognisko zostało wygaszone w roku 2023;
- 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane przez Rotawirus w ośrodku pobytu uchodźców w hali sportowej przy ul. Słowiańskiej 1. Objawy chorobowe wystąpiły u 6 osób, wykonano badania u 5 osób, z czego u 2 osób uzyskano pozytywne wyniki Rotawirus, w tym u jednej osoby wykryto jednocześnie Adenowirusy;
- 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane przez *Salmonellę*. Zatrucie wystąpiło wśród uczestników prywatnej uroczystości. U 4 osób potwierdzono zakażenie pałeczką *Salmonella Enteritidis*;
- 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane przez Norowirus w Przedszkolu Miejskim nr 22 przy ul. Szarych Szeregów 2. Objawy pojawiły się u 8 dzieci oraz u 2 osób z personelu. U 4 dzieci uzyskano wynik pozytywny badania w kierunku wirusów - norowirus, w tym u 1 dziecka dodatkowo stwierdzono *Salmonellę Enteritidis*;
- 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego z nieustalonym czynnikiem etiologicznym wśród uczestników półkolonii.

1.1.1. Ogniska zakażeń szpitalnych

W 2022 roku zarejestrowano 44 ogniska epidemiczne, które wystąpiły w Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Czynnikiem etiologicznym wywołującym ogniska zakażeń szpitalnych w 2022 roku były: SARS-CoV-2, *Clostridium difficile*, *Acinetobacter baumannii*, *Klebsiella pneumoniae* NDM, grypa. W związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych w przedmiotowych szpitalach podejmowano działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia oraz przecięcia dróg szerzenia się zakażenia. W związku ze zgłoszeniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 20 kontroli.

1.2. Szczepienia ochronne

Obowiązek wykonania szczepień ochronnych wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz.U. z 2022 poz.

1657 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (t. j. Dz. U. z 2022 poz. 2172). Uzupełnieniem wymienionych regulacji prawnych jest Program Szczepień Ochronnych (PSO) na dany rok, ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu. Jest on przeznaczony dla lekarzy i pielęgniarek będących realizatorami obowiązkowych szczepień ochronnych. Jest to dokument o charakterze technicznym i zawiera informacje oraz wytyczne na temat sposobu realizacji obowiązku szczepień ochronnych, zgodne z aktualną wiedzą medyczną, w tym wskazuje wiek, w którym dane szczepienie powinno być przeprowadzone.

1.2.1. Nadzór nad szczepieniami

W 2022 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. na terenie miasta Gorzowa Wlkp. znajdowało się 26 podmiotów leczniczych, w których świadczone były usługi medyczne w zakresie szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych. W związku z prowadzonym nadzorem przeprowadzono kontrole w placówkach, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w ocenianym zakresie. Wydawane były jedynie doraźne zalecenia, uwagi i wnioski dotyczące przede wszystkim przedłożenia brakujących dokumentów lub uzupełnienia ich o niezbędne informacje. W omawianym okresie prowadzono również nadzór nad realizacją szczepień u dzieci osób przybyłych do Polski po 24.02.2022 r. z Ukrainy (Uchodźcy).

1.2.2. Egzekwowanie obowiązku szczepień

W 2022r. na podstawie zgłoszeń z podmiotów leczniczych zaobserwowano nieznaczny spadek liczby dzieci, u których nie jest realizowany obowiązek szczepień ochronnych.

W Gorzowie Wlkp. w opisywanym okresie zarejestrowano 75 dzieci, których rodzice/opiekunowie prawni odmawiali wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (78 rodziców/opiekunów), podczas gdy w 2021 roku zanotowano 80 dzieci (69 rodziców/opiekunów), 2020 roku odnotowano 277 dzieci (328 rodziców/opiekunów), w 2019 roku zarejestrowano 235 dzieci (282 rodziców/opiekunów).

W związku z uchyleniem się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych u małoletnich dzieci, do rodziców/opiekunów prawnych skierowano łącznie 13 pism edukacyjnych dotyczących zasadności podjęcia szczepień ochronnych u 14 dzieci. Nie prowadzono natomiast postępowań administracyjnych. W trakcie trwania opisywanego okresu sprawozdawczego 1 dziecko zostało poddane szczepieniom a 3 dzieci zmieniło adres zamieszkania, w związku z czym ich dokumentację przekazano do właściwych terenowo powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

1.2.3. Realizacja szczepień obowiązkowych

Korzystna sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych jest głównie wynikiem skutecznych działań zapobiegawczych. Szczepienia ochronne są skuteczną i społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w prewencji indywidualnej, jak również kształtowania odporności zbiorowiskowej. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji i zmniejszenia ryzyka epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu co najmniej ok. 95 % odsetka populacji).

Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia tych chorób oraz ich powikłań.

1.2.4. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Niepożądane Odczyny Poszczepienne (NOP) są to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Reakcje te mogą mieć przebieg łagodny (miejscowy obrzęk kończyny, silne miejscowe zaczerwienienie, gorączka), poważny (charakteryzuje się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki – nie wymaga hospitalizacji) lub ciężki (zagroża życiu i wymaga hospitalizacji w celu jego ratowania). Zgłoszenie NOP-u do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej należy do obowiązków lekarza lub felczera. W 2022 r. z placówek, które funkcjonują na terenie Miasta Gorzowa Wlkp. otrzymano 7 zgłoszeń dotyczących NOP, w ramach PSO odnotowano 3 (1 łagodny i 2 poważne), natomiast po szczepieniach przeciw/Covid-19 było ich 4 (2 łagodne i 2 poważne). Podana liczba odczynów poszczepiennych dotyczy miejsca wykonania szczepienia a nie zamieszkania osoby, u której NOP wystąpił.

1.3. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W 2022 roku pod nadzorem znajdowało się 287 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 2 podmioty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (szpital).

Na terenie miasta kontrole stanu sanitarnego w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale), ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, poradnie) oraz w obiektach prowadzących działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej przeprowadzone były zgodnie z opracowanym harmonogramem. W trakcie kontroli zwracano uwagę na zagadnienia dotyczące reprocessowania wyrobów medycznych, mycia i dezynfekcji powierzchni, postępowania z odzieżą ochronną personelu i odpadami medycznymi. Zakres kontroli obejmował również prowadzenie przez podmioty lecznicze dokumentacji dotyczącej realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń medycznych. Przeprowadzono kontrole interwencyjne wynikające z występowania ognisk epidemicznych w szpitalach, kontrole sprawdzające wynikające z prowadzonego postępowania administracyjnego, kontrole związane ze składanymi interwencjami oraz kontrole przeprowadzane na wniosek strony związane z wydaniem opinii sanitarnej dotyczącej obiektu nadzorowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. Kontrole obejmowały także działania zmierzające do zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono postępowania administracyjne. W 6 podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym w Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego zakończone wydaniem decyzji administracyjnej zobowiązującej do wykonania obowiązków w ściśle określonych terminach. Bieżący stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny większości placówek nie budził zastrzeżeń.

W Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. stwierdzono sukcesywną poprawę stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach jednostek organizacyjnych Zespołu Szpitalnego przy ul. Dekerta 1 oraz w niewielkim zakresie Zespołu Szpitalnego przy ul. Walczaka 42. Jednakże w dalszym ciągu występują trudności w dostosowaniu budynków szpitalnych przy ul. Walczaka 42 do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

1.3.1. Interwencje

W 2022 r. wpłynęło 11 interwencji. Po przeprowadzeniu kontroli 7 interwencji rozpatrzono jako niezasadne, 4 uznano za zasadne i dotyczyły występowania w budynkach mieszkalnych gryzoni i insektów.

1.3.2. Działalność kontrolno-represyjna

W 2022r. w ramach nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przeprowadzono 408, w tym 91 kontroli WSZW w Gorzowie Wlkp. oraz 13 w podmiotach o charakterze niemedyceznym. Przeprowadzono 8613 wywiadów epidemiologicznych, w tym 7433 dotyczących zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Wydano łącznie m.in.:

- 36 decyzji administracyjnych, w tym: 15 nakazujących usunięcie nieprawidłowości, 2 wygaszające wykonanie obowiązków, 19 w zakresie realizacji działań związanych z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w tym 2 decyzje o nałożeniu kary pieniężnej za łamanie zakazów i nakazów;
- 3 tytuły wykonawcze;
- 26 postanowień, w tym: 16 o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązków i poprawy stanu sanitarno-higienicznego na łączną kwotę 48500 zł, 9 o odmowie zawieszenia postępowania egzekucyjnego, 1 w sprawie odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego w zakresie realizacji związanych z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2,
- 4 upomnienia do wykonania obowiązków określonych w decyzjach;
- 9 zażaleń w formie odwołania na postanowienie o nałożeniu grzywny;
- nałożono 5 mandatów karnych o łącznej kwocie 800 zł, w tym: 2 mandaty za niewłaściwą gospodarkę odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, 2 mandaty za łamanie zakazów i nakazów w związku z epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2, 1 mandat za nieprzestrzeganie procedury dotyczącej higieny rąk;
- 3 opinie sanitarne o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotu wykonującego działalność leczniczą;

Podsumowanie:

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w Gorzowie Wlkp. związana była ze wzrostem zgłaszanych zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2021 r. i 2020 r. Nastąpił znaczny wzrost zgłaszalności ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową oraz ognisk zakażeń szpitalnych.

Realizacja programu szczepień ochronnych była w 2022 r. była stabilna, zaobserwowano nieznaczny spadek liczby dzieci, u których nie jest realizowany obowiązek szczepień ochronnych. Do rodziców/opiekunów prawnych skierowano 13 pism edukacyjnych dotyczących zasadności podjęcia szczepień ochronnych u dzieci zamieszkujących miasto i powiat. Stwierdzono znaczący spadek liczby niepożądanych objawów chorobowych pozostających w związku czasowym z wykonanym szczepieniem w stosunku do roku 2021. W omawianym okresie prowadzono również nadzór nad realizacją szczepień u dzieci osób przybyłych do Polski po 24.02.2022 r. z Ukrainy (Uchodźcy). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przechowywania szczepionek w nadzorowanych punktach szczepień.

Bieżący stan sanitarny większości podmiotów leczniczych nie budził zastrzeżeń, stwierdzone nieprawidłowości w trakcie przeprowadzanych kontroli dotyczące naruszenia przepisów prawa skutkowały wydaniem decyzji merytorycznych zobowiązujących placówki do usunięcia uchybień.

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców

2.1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2022r. nadzorem sanitarnym objęto:

- 1 wodociąg publiczny dostarczający wodę dla ok. 99 % mieszkańców Gorzowa Wlkp.,
- 6 indywidualnych ujęć wody służących do działalności publicznej lub handlowej.

Przeprowadzono 93 kontrole, w tym 80 z pobraniem próbek wody do badań laboratoryjnych. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 80 próbek wody, tj: 66 z wodociągu publicznego w Gorzowie Wlkp. i 14 z indywidualnych ujęć wody.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była na podstawie sprawozdań z badań wody, wykonywanych w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne oraz właścicieli ww. indywidualnych ujęć wody.

W 2022r. jakość wody oceniono na podstawie 183 sprawozdań z badań wody pobranych w ramach:

- nadzoru sanitarnego – 80
- wewnętrznej kontroli ww. przedsiębiorstw/podmiotów – 103

Przez większą część roku jakość wody w badanych próbkach odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U z 2017r., poz. 2294 ze zm.).

Odnotowano natomiast jednorazowe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i/lub fizykochemicznych w próbkach wody pochodzących z:

- ✓ wodociągu publicznego – 8 próbek (kwestionowane parametry: *Escherichia coli*, bakterie grupy coli, Enterokoki kałowe, mętność, nieakceptowalny smak, nieakceptowalny zapach),
- ✓ indywidualne ujęcie ENERGO-STIL – 1 próbka (kwestionowany parametr: amonowy jon),
- ✓ indywidualne ujęcie Miejskiego Zakładu Komunikacji – 1 próbka (kwestionowany parametr: bakterie grupy coli),
- ✓ indywidualne ujęcie Zespołu Szpitalnego przy ul. Dekerta – 5 próbek (kwestionowane parametry: bakterie grupy coli, mętność, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72, mangan).

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratorów ujęć jakość wody w zakresie ww. parametrów uległa poprawie.

W 2022r. badania ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w ramach nadzoru sanitarnego i/lub kontroli wewnętrznej przeprowadzono w 10 obiektach użyteczności publicznej (w tym w 3 obiektach podmiotów prowadzących działalność leczniczą, w 4 hotelach i 3 domach pomocy społecznej):

- a) w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej:
- Zespoły Szpitalne przy ul. Dekerta 1 i ul. Walczaka 42,
- b) w ramach nadzoru sanitarnego:
- Hotel AZYL, ul. Chopina 45,
 - Hotel QUBUS, ul. Orłąt Lwowskich 3,
 - Hotel Gorzów, ul. Walczaka 22,
- c) w ramach kontroli wewnętrznej:
- Chirurgia Jednego Dnia, ul. Borowskiego 2A-3,
 - Hospicjum Świętego Kamila, ul. Stilonowa 21,
 - Dom Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi” ul. Walczaka 42,
 - Dom Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi” ul. Walczaka 27 ,
 - Dom Pomocy Społecznej nr 1 im. Marie Juchacz, ul. Podmiejska Boczna 10,
 - Hotel Fado, ul. Aleja Konstytucji 3 Maja 12.

Wydano 3 decyzje stwierdzające średnie skażenie sieci instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami Legionella sp. w obiektach:

- Zespół Szpitalny przy ul. Dekerta 1 (2 decyzje, obowiązywały odpowiednio 91 i 39 dni)
- Hospicjum Świętego Kamila przy ul. Stilonowej 21 (obowiązywała 44 dni).

Uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych ujęcia Zespołu Szpitalnego przy ul. Dekerta, zakwestionowanego w 2021r.

2.1. Awaryjne zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Sposób zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia ludności Gorzowa Wlkp. w wodę przeznaczoną do spożycia w 2022r. nie uległ zmianie.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie Wlkp. dysponuje 5 cysternami, które w sytuacjach awaryjnych służą do zapewnienia ciągłości dostaw wody do spożycia dla mieszkańców miasta Gorzowa Wlkp. Niemniej jednak w przypadkach wystąpienia awarii obejmujących rozległe obszary miasta ich ilość może nie być wystarczająca.

Konieczność posiadania rezerwowego zaopatrzenia w wodę dotyczy również szpitali.

Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę Zespołu Szpitalnego przy ul. Dekerta 1, jest wodociąg miejski w Gorzowie Wlkp. Wydana w 2022r decyzja o braku przydatności wody do spożycia pochodząca z ww. ujęcia potwierdziła realnie możliwość zmiany źródła zasilania (tj. przełączenie zasilania w wodę na miejską sieć wodociągową) .

Natomiast Zespół Szpitalny przy ul. Walczaka 42, korzystający z wody podawanej z wodociągu publicznego, jako rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę na cele bytowe wskazuje utrzymywaną w ciągłej eksploatacji studnię głębinową nr 1. W sytuacjach awaryjnych woda przeznaczona do spożycia przez ludzi będzie dostarczana w cysternach przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie Wlkp. oraz zabezpieczona zostanie woda butelkowana. Administrator ujęcia wskazał, że podjął działania związane z realizacją inwestycji polegającej na budowie kontenerowej stacji uzdatniania wody. Po zakończeniu ww. inwestycji (planowany termin – 31.07.2023r.) podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę

będzie indywidualne ujęcie wody, natomiast rezerwowym źródłem zasilania w wodę będzie istniejąca sieć wodociągu miejskiego.

2.2. Obiekty użyteczności publicznej

W 2022r. pod nadzorem znajdowało się 621 obiektów użyteczności publicznej (2020r. - 577, 2021r. - 621). Skontrolowano 287 obiekty (2020r. - 122, 2021r. - 199), co stanowiło 46,21% ich ogólnej liczby (w 2020r. - 21,14%, 2021r.- 32,25%).

W obiektach tych przeprowadzono łącznie 318 kontroli, w tym 9 z pobraniem próbek wody z basenu (pobrano łącznie 15 próbek wody).

Ponadto przeprowadzono kontrole dodatkowe wynikające z interwencji, wydawania opinii w sprawie imprez masowych, nadzoru nad ekshumacjami oraz wywozu zwłok poza terytorium kraju. Wydano 3 decyzje administracyjne zobowiązujące do poprawy stanu

sanitarno-technicznego pomieszczeń Zakładu Karnego, Domu Studenta przy ul. Piłsudskiego oraz obiektu noclegowego przy ul. Łagodzińskiej. Ponadto ze względu na niewłaściwy stan sanitarno – techniczny placówki pełniącej rolę izby wytrzeźwień i ogrzewalni przy ul. Walczaka wszczęto postępowanie administracyjne wobec jej zarządcy. Wydano również 1 decyzję nakładającą karę pieniężną w wysokości 3000zł na właściciela solarium przy ul. Pocztowej za prowadzenie w internetowych serwisach społecznościowych reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium oraz wszczęto postępowanie administracyjne w stosunku do właściciela innego solarium, również w zakresie prowadzenia reklamy usług w serwisach internetowych.

Jako bardzo dobre oceniono 7 obiektów (w tym 1 ustęp i 6 salonów kosmetycznych).

Nałożono 17 grzywn w drodze mandatu karnego o łącznej kwocie 3100 zł (5 w zakładach fryzjerskich, 4 w zakładach kosmetycznych, 4 w zakładach, fryzjersko-kosmetycznych (w tym 2 mandaty w jednym obiekcie), 1 w zakładzie tatuażu, 1 w obiekcie hotelarskim, 1 w noclegowni i 1 w zakładzie karnym).

W ramach nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydano 147 decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich.

Tab. 1 **Obiekty użyteczności publicznej**

Rodzaj obiektu	Liczba według ewidencji			Liczba skontrolowanych			Liczba kontroli			Liczba obiektów ocenionych jako					
										bardzo dobre			złe*		
	2020r	2021r	2022r	2020r	2021r	2022r	2020r	2021r	2022r	2020r	2021r	2022r	2020r	2021r	2022r
Ustępy publiczne	11	12	12	0	6	5	0	6	5	0	6	1	0	0	0
Baseny kąpielowe	3	3	3	3	3	3	8	12	15	1	1	0	0	0	0

Domy pomocy społecznej i Inne jednostki pomocy społecznej	11	9	10	0	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0
Noclegownie	4	4	4	3	4	4	3	5	6	0	0	0	0	1	2
Hotele/Motela	12	11	11	2	3	4	2	3	6	1	2	0	0	0	0
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	6	6	6	1	1	2	1	1	3	0	0	0	0	0	1
Zakłady fryzjerskie	88	92	92	16	22	50	16	23	51	0	0	0	10	3	5
Zakłady kosmetyczne	95	105	105	26	57	80	26	57	80	4	6	6	1	1	3
Zakłady tatuażu	11	11	11	2	5	11	2	5	11	2	1	0	0	0	0
Zakłady odnowy biologicznej	26	26	26	13	5	10	13	5	11	0	0	0	0	0	0
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	215	215	219	39	61	93	39	61	93	2	3	0	13	2	3
Dworce autobusowe	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Dworce i stacje kolejowe	1	1	1	1	1	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0
Tereny rekreacyjne	32	32	32	3	7	3	3	7	4	0	0	0	0	0	0
Cmentarze	6	6	6	0	2	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0

Domy przedpogrzebowe	3	3	3	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
zakłady karne	1	1	1	1	0	1	1	0	9	0	0	0	1	0	1
Pozostałe obiekty użyteczności publicznej	51	78	78	12	17	13	12	17	15	0	2	0	1	0	1
RAZEM	577	617	621	122	199	287	127	211	318	10	21	7	26	7	16

*) obiekty, w odniesieniu do których w okresie sprawozdawczym, w trakcie ostatniej kontroli stwierdzono uchybienia, co skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego, wydaniem decyzji administracyjnej, czy nałożeniem grzywny w drodze mandatu

Kontrolami objęto również ocenę warunków sanitarno – higienicznych oraz ocenę jakości wody w basenach kąpielowych. Podobnie jak w latach ubiegłych dużą niestabilnością charakteryzowała się jakość wody w Basenie Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego.

W 2022 roku wydano:

- 4 decyzje o zaprzestaniu użytkowania wody z uwagi na pogorszenie jakości wody pod względem parametru mikrobiologicznego *Pseudomonas aeruginosa*, które obowiązywały odpowiednio: 21 dni (kwiecień-maj), 56 dni (czerwiec-sierpień), 16 dni (wrzesień- październik), 35 dni (październik – listopad);
- 1 decyzję stwierdzającą skażenie mikrobiologiczne ciepłej wody w natrysku bakterią *Legionella sp.*, która obowiązywała przez okres 27 dni (styczeń);
- 1 decyzję zobowiązującą do poprawy jakości wody w niecce basenowej pod względem parametru fizykochemicznego - kwas izocyjanurowy (obowiązuje w dalszym ciągu).

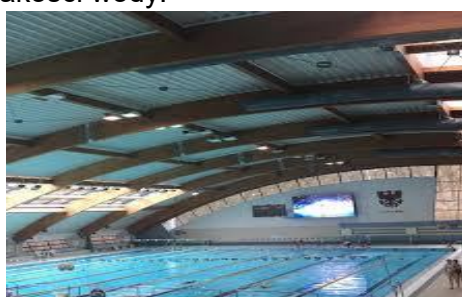
Pogorszenie jakości wody pod względem parametrów mikrobiologicznych (obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*) stwierdzono również w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji w Hotelu „Gracja”, gdzie wydano 1 decyzję o zaprzestaniu użytkowania wody (obowiązywała przez 9 dni w lipcu).

Ponadto w wodzie z basenów Centrum Sportowo - Rehabilitacyjnym „Słowianka” oraz Hotelu „Gracja” odnotowano okresowo podwyższone wartości parametru chloroform. W wyniku prowadzonych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody.

2.3. Interwencje

Przyjęto 29 interwencji (w roku 2020 – 20, 2021 – 25). We własnym zakresie rozpatrzono 26 spraw, z których 14 uznano za zasadne.

Rozpatrywane sprawy dotyczyły najczęściej niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego budynków mieszkalnych i posesji (z 14 spraw 13 uznano za zasadne).

2.4. Podsumowanie

- Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w badanym zakresie odpowiadała wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach, za wyjątkiem pojedynczych przypadków stwierdzenia jednorazowych przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.
- W dalszym ciągu należy doskonalić procedury dotyczące awaryjnego zaopatrzenia w wodę, szczególnie w zakresie szybkiego uruchamiania zastępczych źródeł wody, które w sytuacjach kryzysowych wymagają rzetelnego planowania oraz realnego oszacowania zaopatrzenia w wodę jak również informowania odbiorców o miejscu i przedziale czasowym dostarczania wody dobrej jakości.
- W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób korzystających z placów zabaw - użytkownikom tych urządzeń (rodzice/opiekunowie) należy wskazywać potrzebę i zasadność wdrażania i stosowania zasad prawidłowego użytkowania tych miejsc (m.in. zakrywanie/odkrywanie plandek piaskownic, zamykanie po sobie bramek prowadzących na plac zabaw itp.).

3. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych

3.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano próbki żywności do badań laboratoryjnych w kierunku wykrywania lub określenia zawartości między innymi: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, metali ciężkich szkodliwych dla zdrowia, skażenia promieniotwórczego, pozostałości pestycydów, materiału genetycznie zmodyfikowanego, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, mikotoksyn, oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych, napromieniania, związków polarnych w tłuszczach smaźalniczych, substancji dodatkowych, glutenu, poziomu metanolu, cyjanowodoru i karbaminianów etylu, poziomu akrylamidu oraz oceny znakowania i zawartości witamin, minerałów oraz innych substancji czynnych między innymi w suplementach diety.

Pobrano do badań laboratoryjnych 379 próbek żywności (2021 r.- 366, 2020 r.- 367), z czego 3 próbki zostały zakwestionowane (2021 r. – 10, 2020 r. – 9), w tym 1 ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecność *Salmonella Enteritidis*), 1 ze względu na obecność niedozwolonych substancji dodatkowych (sorbinianów) oraz 1 ze względu na przekroczenie NDP dla pestycydu (Haloksyfop).

W związku z podejrzeniem zatruc pokarmowych pobrano 6 próbek wymazów sanitarnych do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologii.

Ponadto pobrano do badań w kierunku oznaczenia migracji ołowiu i kadmu oraz migracji specyficznych pierwszorzędowych amin aromatycznych 6 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (2021 r. – 5, 2020 r.- 6), z czego 2 próbki zostały zakwestionowane ze względu na migrację specyficzną pierwszorzędowych amin aromatycznych.

Rapid Alert System for *Food and Feed*

Funkcjonowanie Systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) w 2022 r.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. skierował 4 powiadomienia do systemu RASFF (2021 r. – 15, 2020 r. – 1) dotyczące: wykrycia obecności bakterii *Salmonella Enteritidis* w cieście z kremem niepoddanym obróbce termicznej (1), przekroczenia NDP dla pestycydu (Haloksyfop) w kaszy gryczanej prażonej (1), obecność ciał obcych w granulowanej herbatce owocowej (1) oraz przekroczenia sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobach z tworzywa sztucznego przeznaczonych do kontaktu z żywnością (łyżka, szpatułka) (1).

Ponadto w 2022 r. wpłynęło 167 powiadomień w systemie RASFF (2021 r. – 116, 2020 r. – 55), które dotyczyły między innymi:

- obecności tlenku etylenu (w suplementach diety, słodyczach, tj. batony, ciastka z czekoladą, lodach) – substancja wykorzystywana w przemyśle chemicznym jako środek odkażający i dezynfekujący, z uwagi dużą aktywność wobec bakterii, wirusów i grzybów, stosowany głównie do sterylizacji sprzętu medycznego, **nie jest dopuszczony do stosowania w żywności na terenie UE**,
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych:
 - w produktach marki „Kinder” wyprodukowanych w zakładzie Ferrero Corporate w belgijskim Arlon (*bakteria Salmonella typhimurium*),
 - w filecie z piersi kurcząt klasa A świeży (*bakteria Salmonella Infantis*),
 - w nasionach białego sezamu, łuskanych (*bakteria Salmonella spp.*),
- zawyżonego poziomu pestycydów (w warzywach – seler naciowy, papryka czerwony, ogórki, w zbożach – kasza gryczana, ryż brązowy długoziarnisty,
- przekroczenia NDP mikotoksyn (kakao w proszku, rodzynki sułtańskie, makaron żytni, mąka żytnia),
- obecności substancji alergennych niezadeklarowanych na etykiecie (batony, suplementy diety),
- poziomu migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (wyroby nylonowe).

Działania kontrolne związane z powiadomieniami w systemie RASFF obejmowały monitorowanie występowania produktów w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego, zabezpieczanie i wycofywanie partii produktów uznanych za niebezpieczne oraz nadzorowanie przebiegu i skuteczności działań podjętych przez przedsiębiorstwa zobowiązane do wycofania produktów z obrotu, a także prowadzenie postępowań wyjaśniających.

3.2. Działalność kontrolno-represyjna

Na terenie miasta działało 1434 zakładów żywnościowo - żywieniowych. Przeprowadzono 838 kontroli obiektów żywnościowo - żywieniowych i produkcji/obrotu kosmetykami.

Wydano 24 decyzje administracyjne w związku z naruszeniem stanu sanitarno-higienicznego, w tym 2 decyzje unieruchamiające zakłady (2021 r. – 22, w tym 1 unieruchamiająca zakład; 2020 r. - 22, w tym 0 unieruchamiających zakład).

W 2022 r. nałożono 105 mandatów karnych na łączną kwotę 24750 zł. Najczęściej mandaty nakładano w zakładach obrotu żywnością (42 mandaty na łączną kwotę 9450 zł) oraz w zakładach żywienia zbiorowego otwartego (38 mandatów na łączną kwotę 10550 zł) . W 2021 r. nałożono 62 mandaty karne na łączną kwotę 13050 zł, natomiast w 2020 r. nałożono 70 mandatów karnych na łączną kwotę 13350 zł.

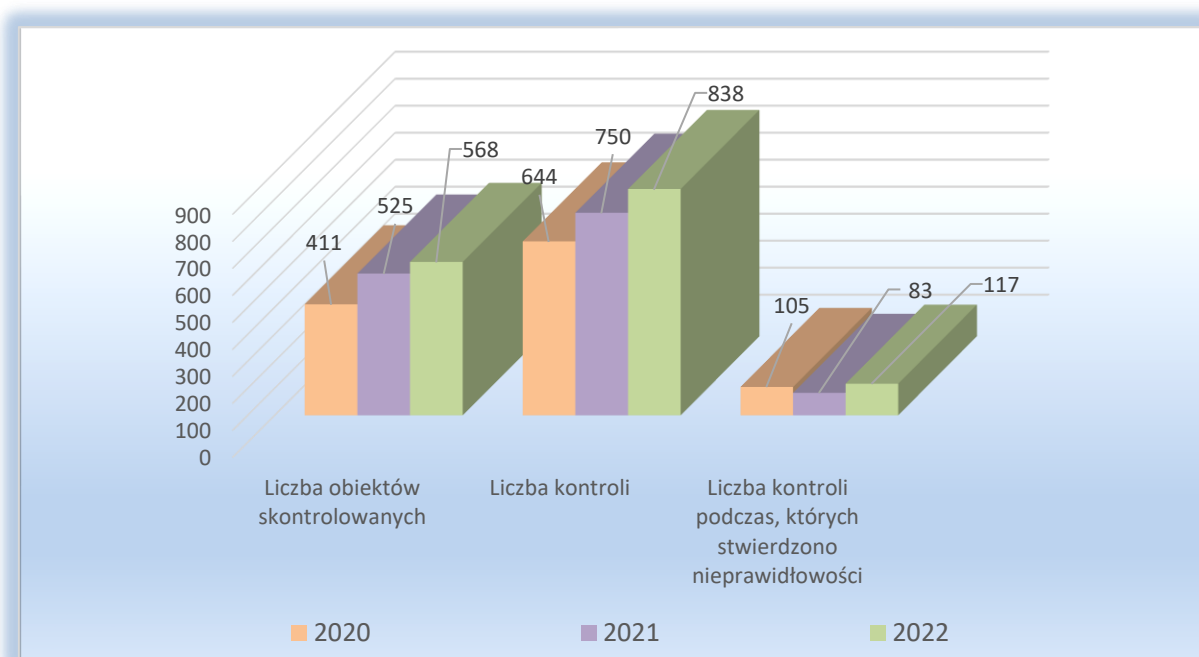
Główne przyczyny nakładania grzywien w drodze mandatu karnego to:

- nieprawidłowy stan techniczny obiektów;
- niewłaściwa higiena produkcji lub sprzedaży;
- brak bieżącej czystości;
- wprowadzanie do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości.

Tabela 1. Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu żywnością w latach 2020 – 2022

Lp	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji			Ilość obiektów skontrolowanych			Ilość kontroli			Ilość kontroli podczas których stwierdzono nieprawidłowości		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
1.	Zakłady produkcji żywności	97	101	102	51	56	51	68	77	73	8	6	10
2.	Obiekty obrotu żywnością	688	692	708	192	207	237	322	314	365	41	29	50
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	358	373	404	116	153	152	175	205	224	41	37	42
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	161	163	166	47	95	121	68	137	169	13	9	15
5.	Zakłady produkujące lub wprowadzające do obrotu opakowania przeznaczone do kontraktu z żywnością	45	46	54	5	14	7	11	17	7	2	2	0
ogółem		1349	1375	1434	411	525	568	644	750	838	105	83	117

Wykres 1. Stan sanitarny nadzorowanych grup obiektów wyrażony w ilości kontroli kwestionujących stan sanitarno-higieniczny w stosunku do kontroli przeprowadzonych w latach 2020-2022.

3.3. Współpraca z innymi jednostkami nadzoru i kontroli oraz władzami administracyjnymi.

W związku ze sprawowaniem urzędowej kontroli żywności podejmowano współpracę z Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym, Powiatowym Inspektorem Weterynarii, Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Urzędem Miasta Gorzowa Wlkp., Urzędem Skarbowym, Wojewódzką i Miejską Komendą Policji, Sądem Rejonowym.

W związku z kolejnymi ogniskami i przypadkami ASF (Afrykański Pomór Świń) w Polsce w 2022 r. i realnym zagrożeniem wystąpienia tej choroby w stadach świń i dzików wzmocniono nadzór nad sprzedażą mięsa w zakresie źródeł ich pochodzenia.

Ponadto podczas kontroli przeprowadzanych w okresie przedświątecznym zwracano również uwagę na warunki sprzedaży żywych ryb. Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Gorzowie Wlkp. przekazano interwencję dotyczącą niewłaściwego traktowania żywych ryb (przede wszystkim karpia) sprzedawanych na Targowisku Miejskim w Gorzowie Wlkp.

W 2022 r. kontynuowano działania kontrolne w placówkach handlowych, gastronomicznych, miejscach użyteczności publicznej i centrach handlowych zlokalizowanych na terenie Gorzowa Wlkp., dokonywane przy współudziale przedstawicieli Komendy Wojewódzkiej oraz Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp., w tym również w obiektach wprowadzających do obrotu ryby (w związku ze zdarzeniem kryzysowym w postaci zanieczyszczenia rzeki Odry w zakresie źródła pochodzenia ryb).

Odnośnie suplementów diety w 2022 r. w aptekach przeprowadzono 15 kontroli tematycznych (po uprzednim poinformowaniu Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego o zamiarze przeprowadzenia kontroli), w tym:

- 5 związanych z pobraniem próbek do badań laboratoryjnych,
- 10 w związku ze zgłoszeniem dotyczącym sprzedaży przez apteki suplementów diety zawierających w składzie Monakolinę K (środek obniżający wysoki poziom cholesterolu całkowitego i frakcji LDL) w niedozwolonej ilości w dziennej dawce. Nie stwierdzono obrotu aptecznym ani oferowania do sprzedaży za pośrednictwem Internetu suplementów diety zawierających niedozwoloną ilość Monakoliny K.

W październiku 2022 r. udzielono „Gazecie Lubuskiej” wywiadu dotyczącego zasad bezpiecznego grzybobrania. Ponadto prowadzona jest internetowa strona edukacyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. oraz fanpage na portalu społecznościowym Facebook (97 postów o tematyce żywnościowo-żywnościowej).

3.4. Podsumowanie

- Interweniowano 59 razy na sygnały klientów dotyczące nieprawidłowości w obiektach żywnościowo-żywnościowych (2021 r. – 70, 2020 r. – 78). W 29 przypadkach kontrole potwierdziły zasadność interwencji.
- Skierowano 4 powiadomienia do systemu RASFF.
- Monitorowano wycofanie z obrotu 167 produktów niebezpiecznych zgłoszonych w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (system RASFF).
- W związku z naruszeniem stanu sanitarno-higienicznego wydano 24 decyzje administracyjne.
- Nałożono 105 mandatów karnych na łączną kwotę 24750 zł.
- Skierowano 10 wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. (2021 r. – 2, 2020 r. – 3), w tym 5 za rozszerzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą, 2 za brak informacji o składnikach (w tym alergennych) dotyczących żywności nieopakowanej, 2 za brak informacji w języku polskim na opakowaniach produktów spożywczych wprowadzanych do obrotu oraz 1 za brak wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej.

4. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy

4.1. Działalność kontrolno-represyjna

Sekcja Higieny Pracy wykonuje zadania w zakresie:

- 1) nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, w tym przestrzegania przepisów dotyczących czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia, substancji i mieszanin chemicznych, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- 2) prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie zgłaszanych podejrzeń chorób zawodowych w celu wydania przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do jej stwierdzenia;
- 3) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kategorii 2 i kategorii 3, substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów, produkcji i wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych;

4) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych wynikającego z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W 2022 r. nadzorem sanitarnym objęto 361 zakładów znajdujących się na terenie miasta Gorzowa Wlkp. zatrudniające 21722 pracowników.

W ramach prowadzonego nadzoru bieżącego przeprowadzono 120 kontroli w 114 zakładach zatrudniających 10545 pracowników, w tym między innymi:

- 3 kontrole w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 10 kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 30 kontroli dotyczących nadzoru nad warunkami pracy w narażeniu na czynniki biologiczne,
- 28 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- 13 kontroli w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych.

Wydano 27 decyzji administracyjnych (2020 r.- 15, 2021 r. - 11), w tym: 20 decyzji nakładających obowiązki usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, 2 decyzje zmieniające terminy wykonania obowiązków nałożonych wcześniejszymi decyzjami, 3 decyzje umarzające wszczęte postępowania, 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wcześniej wydanej decyzji i 1 decyzję uchylającą wcześniej wydaną decyzję.

Liczbę i rodzaj nieprawidłowości stwierdzanych w trakcie kontroli stanu sanitarno-higienicznego w zakładach pracy przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba stwierdzonych w 2022 r. nieprawidłowości/liczba wydanych nakazów nakładających na pracodawców obowiązki ich usunięcia.

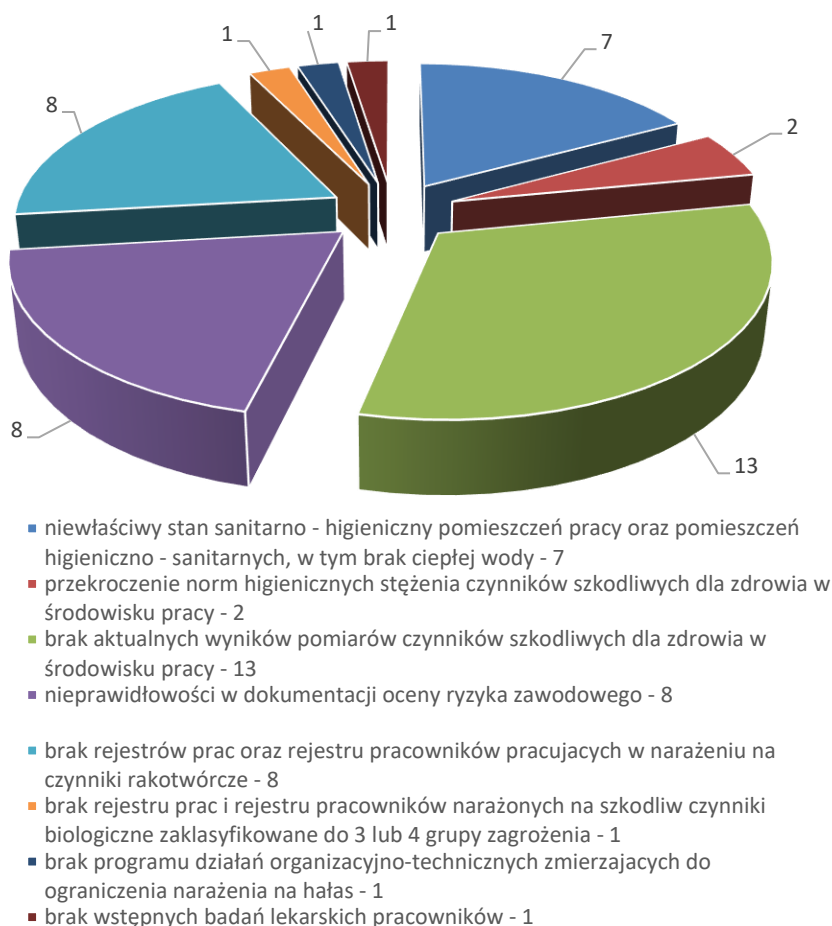

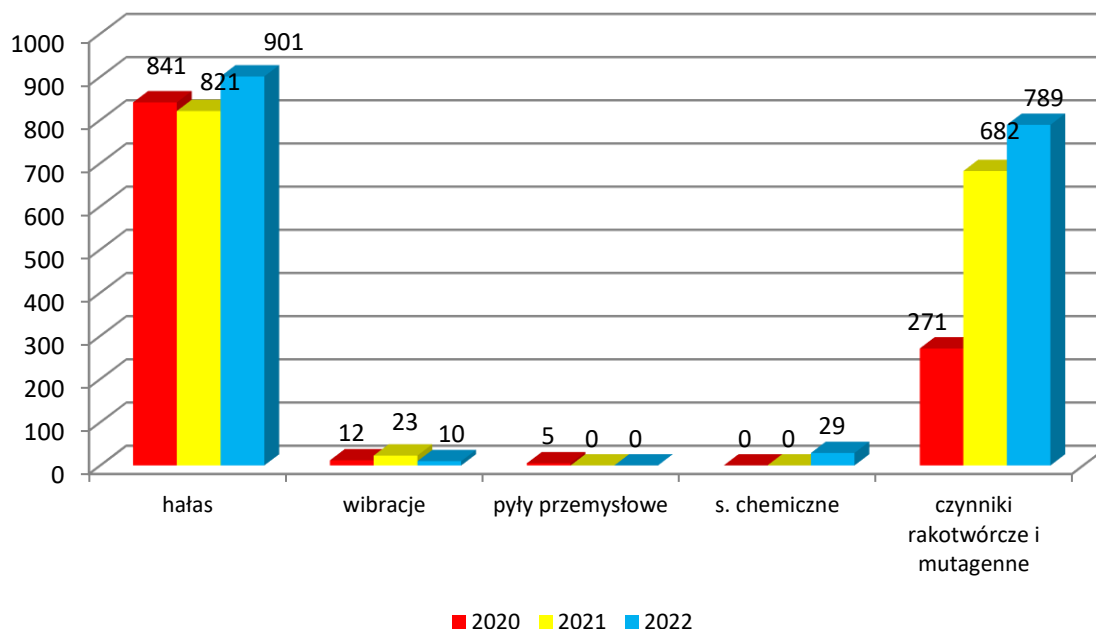
Tabela.1. Działania kontrolno-represyjne w latach 2020-2022.

Działania kontrolno-represyjne	2020	2021	2022
Liczba skontrolowanych zakładów pracy	34	81	114
Liczba zatrudnionych pracowników w skontrolowanych zakładach	3301	6400	10545
Liczba kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	35	83	120
Liczba kontroli w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	3	0	0
Liczba wydanych decyzji	15	11	27
Mandaty, wnioski o ukaranie	0	0	0
Liczba wydanych postanowień	0	0	2

4.2. Narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

W 2022 r. przeprowadzono kontrole w 14 zakładach, w których na podstawie przedstawionych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono przekroczenie norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W skontrolowanych zakładach stwierdzono przekroczenie najwyższych dopuszczalnych natężeń dźwięku, w narażeniu na ponadnormatywny hałas pracowało 308 osób. W 2 zakładach w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji chemicznych (tolenu i manganu) pracowało 29 osób. W 2022 r. nie odnotowano przekroczeń stężenia norm pyłów przemysłowych czy pyłów drewna.

Wykres 2. Liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe w latach 2020-2022.

Podobnie, jak w poprzednich latach głównym czynnikiem szkodliwym występującym w środowisku pracy w natężeniach przekraczających normy higieniczne jest hałas (>85 dB). Narażeni na hałas są głównie pracownicy na stanowiskach produkcji wyrobów z tworzyw

sztucznych lub gotowych wyrobów metalowych. Są to przypadki, kiedy ponadnormatywny hałas jest emitowany przez urządzenia i maszyny niezbędne w procesie technologicznym.

Jeśli wyeliminowanie ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas nie jest możliwe za pomocą środków ochrony zbiorowej lub organizacji pracy, pracodawcy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005r. w sprawie *bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne* (Dz.U. z 2005r. nr 157 poz. 1318), powinni wprowadzić w życie programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz zapewnić dla pracowników środki ochrony indywidualnej słuchu dobrane do widma hałasu. Istotnym elementem profilaktyki jest również monitorowanie przez lekarzy medycyny pracy stanu zdrowia, w tym narządu słuchu pracowników.

W przypadku narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze i mutagenne duży wzrost liczby pracowników w roku 2021 wynikał ze zmian w wykazie procesów technologicznych, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Zmiany dotyczyły uwzględnienia prac w narażeniu na pyły drewna, wcześniej uwzględniano tylko narażenie na pyły drewna twardego. Do wykazu dodano prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy, oraz prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika.

Obecnie główne grupy pracowników pracujących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi, to pracownicy podmiotów medycznych pracujących w narażeniu na promieniowanie jonizujące, pracownicy zakładów produkcji metalowej pracujący na stanowiskach spawaczy i szlifierzy, gdzie występuje narażenie na krzemionkę krystaliczną oraz pracownicy zakładów, w których podczas obróbki mechanicznej drewna występuje narażenie na pyły drewna.

4.3. Choroby zawodowe

Zgodnie z art. 235¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. *Kodeks Pracy* za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”.

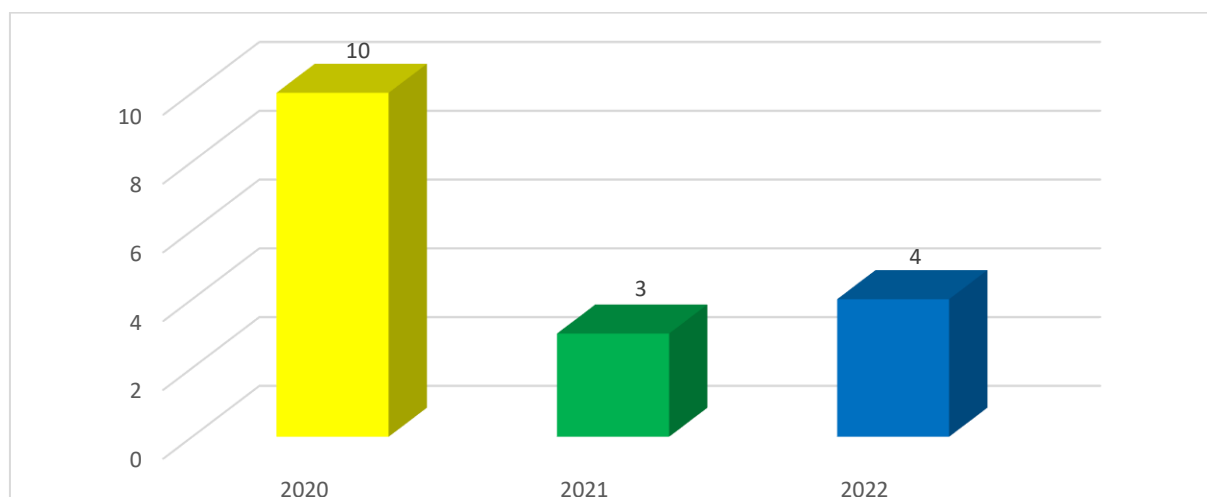
W roku 2022 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych dotyczących pracowników zatrudnionych w zakładach pracy znajdujących się na terenie Gorzowa Wlkp. Prowadzono 16 postępowań, z czego 5 dotyczyło spraw wszczętych w 2021 r. oraz 3 w 2020 r.

Wydano 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

W 2022 r. na podstawie prawomocnych decyzji stwierdzono 4 przypadki chorób zawodowych:

- przewlekłe zapalenie ścięgna i jęgo pochewki,
- zespół cieśni w obrębie nadgarstka,
- przewlekłe zapalenie okołostawowe barku,
- niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością tonacyjną głośni i trwałą dysfonią.

Wykres 3. Liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych w latach 2020-2022.

4.5. Interwencje

W 2022 r. rozpatrzono 6 interwencji, które okazały się bezzasadne.

4.6. Podsumowanie

- W roku sprawozdawczym, jak i w latach ubiegłych dominującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w środowisku pracy występującym w natężeniach przekraczających dopuszczalne normy higieniczne jest hałas.
- Tak jak w latach poprzednich stwierdzane choroby zawodowe związane są ze sposobem wykonywania pracy (sposób i tempo wykonywania czynności ręcznych, wysiłek głosowy) a nie z narażeniem na mierzalne czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy.
- Wzrost liczby osób pracujących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi spowodowany jest zmianami w przepisach, zgodnie z którymi do katalogu procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zaliczono m.in. prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną powstającą w trakcie pracy i w związku z tym obecnie najliczniejszą grupę osób narażonych na czynniki rakotwórcze stanowią pracownicy zakładów produkcji metalowej pracujący na stanowiskach spawaczy i szlifierzy.

4.7. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 172) środek zastępczy to produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna,

Środki zastępcze mają postać tabletek, proszków, mieszanin ziół, suszu, kadzidełek, czy naklejek tzw. „tatauaży”. W zależności od rodzaju nowej substancji psychoaktywnej może być on połykany, wciągany przez nos, wstrzykiwany lub inhalowany. Niebezpieczeństwo ich zażywania wynika z faktu, że ich skład chemiczny nie jest znany, może podlegać wahaniom i modyfikacjom. Nigdy nie wiadomo, jak po ich zażyciu zareaguje konkretny organizm.

W 2022 r. nie ujawniono obiektów stacjonarnych wprowadzających do obrotu środki zastępcze. Państwowa Inspekcja Sanitarna, nie będąc służbą wyposażoną w narzędzia do zwalczania handlu dilerskiego i e-handlu współpracuje w tej sprawie z organami ścigania.

4.7.1. Dane statystyczne, postępowania administracyjne

W 2022 r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Gorzowie Wlkp. nie ujawniono podmiotów wprowadzających do obrotu środki zastępcze działające w stacjonarnych punktach. Przeprowadzono 5 kontroli obiektów prowadzących sprzedaż produktów konopnych zawierających CBD (kanabidiol – olejek konopny), według przedstawionych wyników badań produkty nie zawierały THC (Tetrahydrokannabinol - związek organiczny z grupy kannabinoidów) w ilościach powyżej dopuszczalnych norm.

Działania PPIS w Gorzowie Wlkp. obejmowały:

- a) monitoring podejrzeń / zatruc środków zastępczymi zgłaszanych przez placówki oraz powiadamianie LPWIS w Gorzowie Wlkp.,
- b) współpracę z podmiotami leczniczymi dokonującymi zgłoszenia podejrzeń/zatrucia środkami zastępczymi,
- c) współpracę z organami ścigania,
- d) prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie:
 - orzeczenia przepadku i zniszczenia zatrzymanych środków zastępczych,
 - nałożenia administracyjnej kary pieniężnej,
- e) wprowadzanie i aktualizację danych w Systemie Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD oraz SMIOD2) - baza danych służąca organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej do monitorowania nadzoru nad środkami zastępczymi w skali kraju.

W 2022 r. nie zgłoszono do tutejszego organu spraw związanych z zatrzymaniem osób posiadających środki zastępcze. Prowadzono 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej umorzenia wcześniej nałożonej kary administracyjnej. W 2022 r. wyegzekwowano 3600 zł z tytułu nałożenia kary pieniężnej.

W zakresie ograniczania dostępności nowych narkotyków w cyberprzestrzeni prowadzony jest monitoring ogólnodostępnych portali społecznościowych (allegro, alegratka itp.) nie stwierdzono ofert sprzedaży środków zastępczych.

4.7.2. Zgłoszenia podejrzeń / zatruc środkami zastępczymi

W 2022 r. podmioty lecznicze zgłosiły 22 przypadki podejrzeń/zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, w 2021 r. nie zgłoszono a w 2020 r. zgłoszono 13 podejrzeń zatruc.

4.7.3. Działalność profilaktyczna (promocja zdrowia)

Przeciwdziałanie narkomanii realizowane było również przez działalność profilaktyczną.

Prowadzono szereg działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania tzw. „dopalaczy”. Udział w przeprowadzonych działaniach edukacyjnych wzięło ok. 3800 osób. Działania prowadzone były w ramach realizacji programów edukacyjnych wynikających z własnych zadań, jak również w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp.

Przeprowadzono następujące działania:

- 1) Zorganizowano 60 zajęć edukacyjnych (prelekcji) dla dzieci i młodzieży szkolnej, których elementem była edukacja w zakresie zdrowotnych skutków wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych. Dodatkowo prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród uczestników spotkań i przeprowadzono:

- 2) W ramach Kampanii „Bezpieczne i Zdrowe wakacje” podczas prowadzonych narad w placówkach organizujących wypoczynek letni i zimowy dystrybuowano ulotki poruszające temat „dopalaczy”,
- 3) Przeprowadzono 3 PATROLE ZDROWIA, których adresatami była społeczność lokalna. Głównym celem w/w akcji było edukowanie pracowników oraz właściciela sklepu spożywczo – monopolowego w aspekcie konsekwencji prawnych i moralnych wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Odwiedzając sklep spożywczo – monopolowy zwracano również uwagę na to, czy na terenie danego zakładu widnieją w widocznym miejscu znaki zakazu palenia, sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym. Dodatkowo prowadzono dystrybucję tematycznych materiałów edukacyjnych zawierających podstawowe informacje dotyczące szkodliwości zdrowotnych wynikających z zażywania środków odurzających nieznanego pochodzenia tzw. „dopalaczy”.
- 4) na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Gorzowie Wlkp. zamieszczono 9 artykułów na temat środków zastępczych.

4.7.4. Podsumowanie

- Skutki używania środków zastępczych i substancji psychoaktywnych stanowią szereg problemów dla zdrowia publicznego, dlatego podejmowane są działania kontrolne w przypadku jakichkolwiek podejrzeń związanych z wprowadzaniem ich do obrotu oraz prowadzona jest działalność edukacyjna w tym zakresie.
- Podejmowana jest współpraca w zakresie zwalczania handlu dilerskiego i e-handlu środkami zastępczymi z organami ścigania.

5. Warunki sanitarne w placówkach wychowania i nauczania

5.1. Działalność kontrolo-represyjna

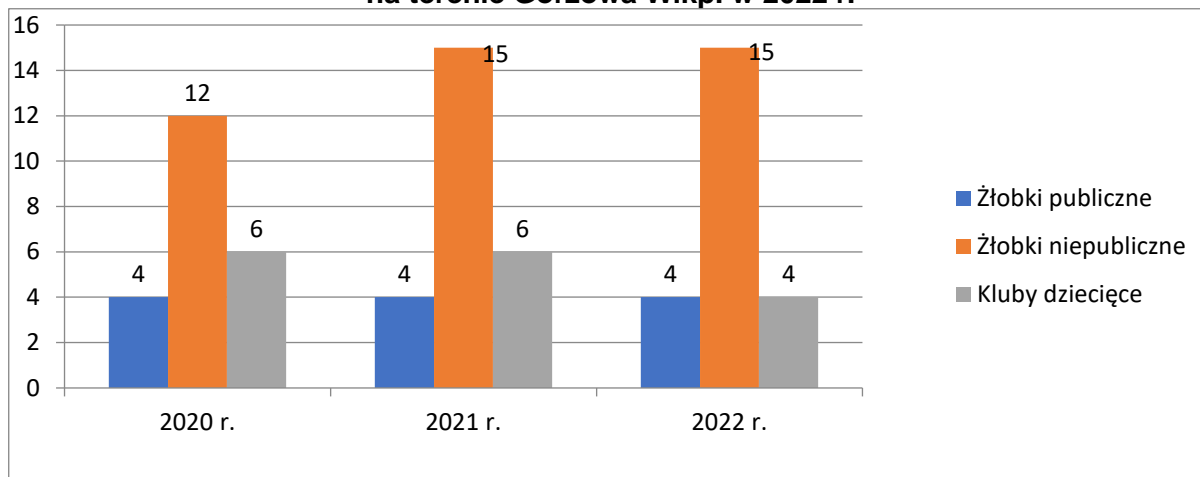
W roku 2022 pod nadzorem sanitarnym znajdowało się 150 publicznych oraz niepublicznych placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych, tj. 23 żłobki i kluby dziecięce, 41 przedszkoli, 21 szkół podstawowych, 4 licea ogólnokształcące, 2 technika (szkoły muzyczne), 2 szkoły policealne, 15 zespołów szkół (2 specjalne), 3 centra kształcenia/szkolenia zawodowego i ustawicznego, 2 domy studenckie, 7 burs i internatów, 14 placówek wsparcia dziennego, 2 placówki wychowania pozaszkolnego, 3 uczelnie wyższe, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, 2 placówki z pobytem dziennym, 2 warsztaty szkolne, 5 placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W 2022 r. uruchomił swoją działalność prywatny punkt przedszkolny „Boska Wioska Ragazzo” przy ul. Obotryckiej 6.

Na terenie miasta funkcjonowały łącznie 25 placówki sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3, w tym:

- 19 niepublicznych:
 - 15 żłobków, w których sprawowana jest opieka nad dziećmi od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3,
 - 4 kluby dziecięcych, w których sprawowana jest opieka nad dziećmi od ukończenia 1 roku życia do lat 3
- 4 publiczne (żłobki miejskie).

Wykres1. Liczba placówek opiekuńczych dla dzieci do lat 3 funkcjonujących na terenie Gorzowa Wlkp. w 2022 r.

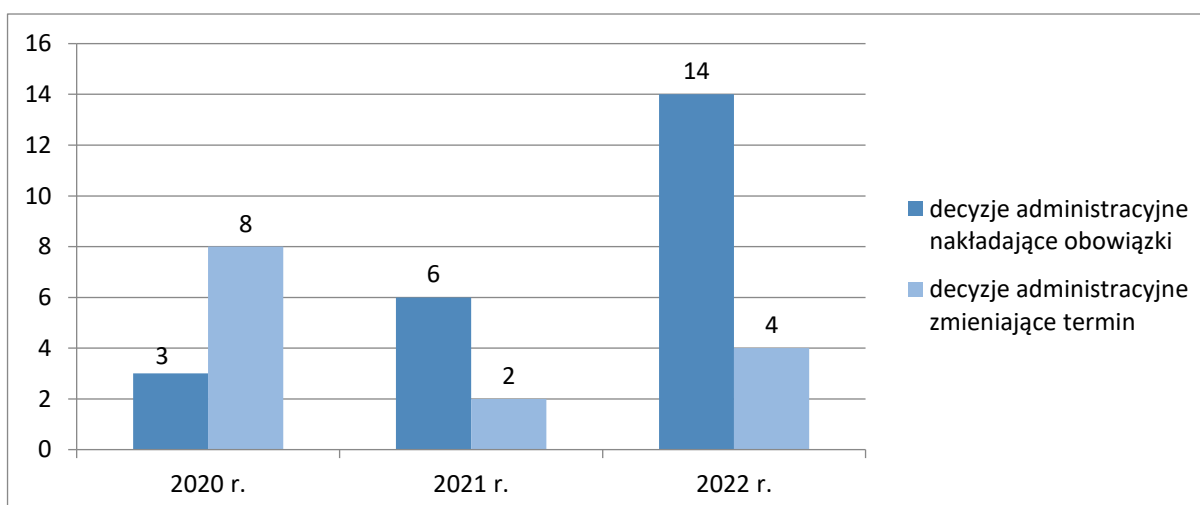

W 2022 r. przeprowadzono 130 kontroli stanu sanitarno-higienicznego placówek oświatowych oraz wydano 19 decyzji administracyjnych, w tym 14 nakładające nowe obowiązki dotyczące poprawy stanu sanitarno-higienicznego, 4 decyzje zmieniające termin ich wykonania oraz 1 decyzję inną (zmiana treści merytorycznej decyzji).

W 14 placówkach zakwestionowano stan sanitarno–higieniczny i techniczny, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych w zakresie :

- pomieszczeń pobytu: przedszkola miejskie nr 4, 22, 30, 32; szkoły podstawowe nr 4, 6, 13, 17; Zespół Szkół Specjalnych nr 14; Zespół Szkół Elektrycznych; Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu przy ul. Pomorskiej 67; Internat Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu przy ul. Okrzei 42,
- pomieszczenia pobytu oraz pomieszczenie sanitarne: Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16,
- schody prowadzące do głównego budynku przedszkola oraz schody znajdujące w tylnej części przedszkola prowadzące na plac zabaw: Przedszkole Miejskie nr 13.

Wykres 2. Liczba wydanych decyzji administracyjnych ogółem i decyzji zmieniających termin na terenie Miasta Gorzów Wlkp. w latach 2020-2022.

W 2022 r. wpłynęły 4 wnioski o prolongatę terminu. Po rozpatrzeniu wniosków zmieniono decyzjami (4) terminy wykonania obowiązków (2020 r. – 8, 2021 r. – 2).

Problem utrzymania właściwego stanu technicznego występuje nadal w placówkach publicznych. Bieżące i doraźne prace remontowe nie rozwiązują powyższego problemu. Natomiast wykonywanie kompleksowych modernizacji wynikających również z realizacji decyzji administracyjnych wymaga zabezpieczenia dostatecznej ilości środków finansowych.

Tabela 1. Aktualne w 2022 r. zobowiązania poprawy stanu sanitarno- higienicznego nałożone w drodze decyzji administracyjnych.

Lp.	Nazwa placówki	Poprawa stanu sanitarno- higienicznego, technicznego	Data wydania pierwszej decyzji / ostatni nowy termin realizacji	Liczba udzielonych prologat
1.	Przedszkole Miejskie nr 32, ul. Stilonowa 20	podłoga w sali zajęciowej nr 27	14.07.2021r. /31.12.2023 r.	1
2.	Przedszkole Miejskie nr 13, ul Bracka 67	schody w tylnej części budynku przedszkola, prowadzące na placu zabaw.	29.04.2022r. /31.08.2022r.	1
3.	Przedszkole Miejskie nr 22, ul. Szarych Szeregów 2	podłoga (parter) w: – sali zajęciowej nr 5, – ciągu komunikacyjnym w sąsiedztwie sali zajęciowych nr 1 – 4.	22.07.2022r. /31.08.2023r.	0
4.	Szkoła Podstawowa 1, ul. Dąbrowskiego 23	8 okien w salach dydaktycznych nr 22 i 27 (II piętro)	30.06.2016r. /31.08.2023r.	5
5.	Szkoła Podstawowa 1, ul. Dąbrowskiego 23	– podłoga w sali lekcyjnej nr 27 (II piętro), – ściany i sufit, podłoga i stolarka okienną w sali lekcyjnej nr 25 (II piętro), – ściany i sufit, podłoga i stolarka okienna w sali lekcyjnej nr 15 (I piętro), – oświetlenie w sali gimnastycznej (nowa część budynku)	27.02.2018r. /31.08.2023r.	4
6.	Przedszkole Miejskie nr 4, ul. Kobylogórska 107	ściany oraz sufit w szatni przy głównym wejściu (dla grupy 6-latków)	05.12.2022r. /31.12.2023r.	0
7.	Szkoła Podstawowa nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Sportowymi ul. Szwoleżerów 2	ściany, sufit, podłoga w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla chłopców (parter, I i II piętro, segment C)	16.12.2022 r. /31.12.2023r.	0

8.	Zespół Szkół Ekonomicznych, ul. 30 Stycznia 29	stolarka okienna w salach lekcyjnych nr 6, 7, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 50, 54, 55, 56, 66, w bibliotece i gabinecie pielęgniarskim	20.08.2021r. /31.08.2024r.	2
9.	Zespół Szkół Elektrycznych, ul. Dąbrowskiego	– podłoga oraz oświetlenie w sali gimnastycznej (były ZS Mechanicznych), – ściany sufity, podłogi w salach dydaktycznych w części dawnego Elektryka oraz byłej części ZS Mechanicznych	14.12.2022r. /31.08.2024r.	0
10.	CEZiB (CKZ), ul. Pomorska 67	ściany i sufity w ciągach komunikacyjnych oraz salach dydaktycznych	16.12.2022r. /31.08.2023r.	0

5.2. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

Poprawę stanu sanitarnego uzyskano w 16 obiektach, po wykonaniu obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych tj.: w 6 przedszkolach miejskich (nr 13,18,21,22,32, 33) 6 szkołach podstawowych (nr 2,4,9,10,20,21), w 2 zespołach szkół (Zespół Szkół Ekonomicznych oraz Zespół Szkół Ogólnokształcącym nr 1), w 1 internacie (Zespołu Szkół Budowlanych) oraz hali sportowej AWF.

5.2.1. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Przedmiotem kontroli była również ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami. Skontrolowano 25 szkół z czego 24 szkoły posiadały szkolny gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, natomiast 1 szkoła posiadała gabinet zastępczy przeznaczony na realizację profilaktyki zdrowotnej nad uczniami. Pielęgniarka dostępna jest dla uczniów średnio dwa razy w tygodniu przez 3-4 godziny.

5.3. Ocena w zakresie higieny procesu nauczania oraz warunki ergonomiczne stanowiska pracy

Jednym z istotnych elementów higieny procesów nauczania jest właściwy dobór mebli edukacyjnych do wymogów ergonomii oraz spełnienia wymagań dobrej ich jakości i zapewnienie bezpieczeństwa ich użytkowania.

W 2022 r. przeprowadzono kontrole pod kątem przestrzegania przepisów określających wymogi w stosunku do mebli oraz sprzętu sportowego używanego w szkołach i przedszkolach. Wymagania te precyzuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm.). W myśl § 9 ust. 3 ww. rozporządzenia, szkoły i placówki mają obowiązek nabywania wyposażenia posiadającego odpowiednie atesty lub certyfikaty potwierdzające, że wyrób jest dobrej jakości i zapewnia bezpieczeństwo jego użytkowania. Wśród wyrobów, które są objęte tym wymogiem znajdują się m.in.: meble szkolne i przedszkolne (krzesła, ławki, stoliki, biurka), urządzenia sportowe stanowiące wyposażenie sal gimnastycznych, boisk sportowych.

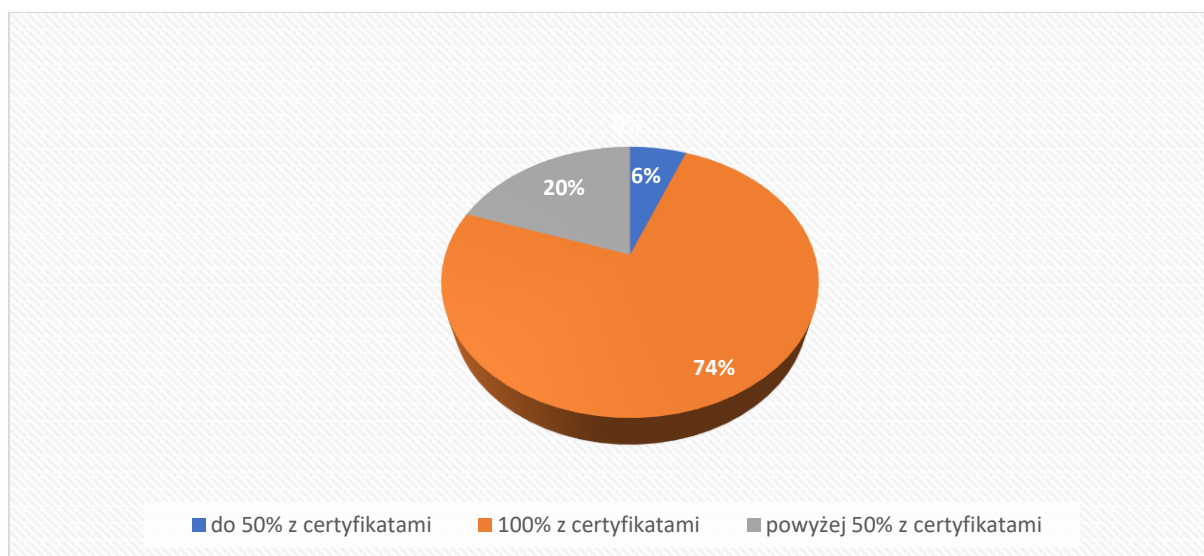
Przedmiotem kontroli przeprowadzonych w 51 placówkach (26 przedszkolach, 25 szkołach podstawowych, zespołach szkół oraz liceach) było zebranie danych dotyczących wyposażenia w meble posiadające certyfikaty.

Tabela 2. Klasyfikacja według ilości posiadanych certyfikatów:

Klasyfikacja wg ilości posiadanych certyfikatów	Liczba placówek posiadających certyfikaty	
	szkoły	przedszkola
100% mebli posiadających certyfikaty,	13	25
powyżej 50% mebli posiadających certyfikaty,	9	1
do 50% mebli posiadających certyfikaty,	3	0
do 25% mebli posiadających certyfikaty,	0	0
meble bez certyfikatów.	0	0

Na przełomie ostatnich trzech lat sytuacja w zakresie dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w placówkach przedszkolnych i szkołach podstawowych uległa znaczącej poprawie.

Wykres 3. Odsetek placówek posiadających meble z certyfikatami.

Ponadto przedmiotem kontroli w 2022 r. w szkołach podstawowych oraz publicznych i niepublicznych przedszkolach była ocena realizacji obowiązku dostosowania mebli szkolnych do wymiarów uczniów (zgodnie z normą PN-EN 1729-1:2007- Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych - Część 1: Wymiary funkcjonalne). Pomiary wzrostu, ocenę zestawienia mebli (właściwy rozmiar krzesła i stołu) oraz dostosowanie ich do wzrostu dzieci. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.3.1. Organizacja pracy uczniów pod kątem tworzenia rozkładów zajęć

Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych pod kątem równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz zróżnicowania zajęć w każdym dniu, z uwzględnieniem psychofizycznych możliwości uczniów do wysiłku umysłowego w ciągu dnia przeprowadzono w 15 szkołach podstawowych w 15 oddziałach, w 7 zespołach szkół w 7 oddziałach oraz w 3 liceach w 3 oddziałach. Nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie, podobnie jak w latach 2020-2021.

5.4. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Podobnie jak w roku ubiegłym dożywianie uczniów prowadzono w 17 szkołach.

W formie cateringu:

- Szkoły Podstawowe nr 2, 4, 5, 9, 17
- Szkoła Podstawowa nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi przy ul. Szwoleżerów,
- Szkoła Podstawowa nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi przy ul. Paderewskiego 5,
- Pierwsza Szkoła Podstawowa Montessori,
- Katolicka Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II
- Szkoła Podstawowa Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców

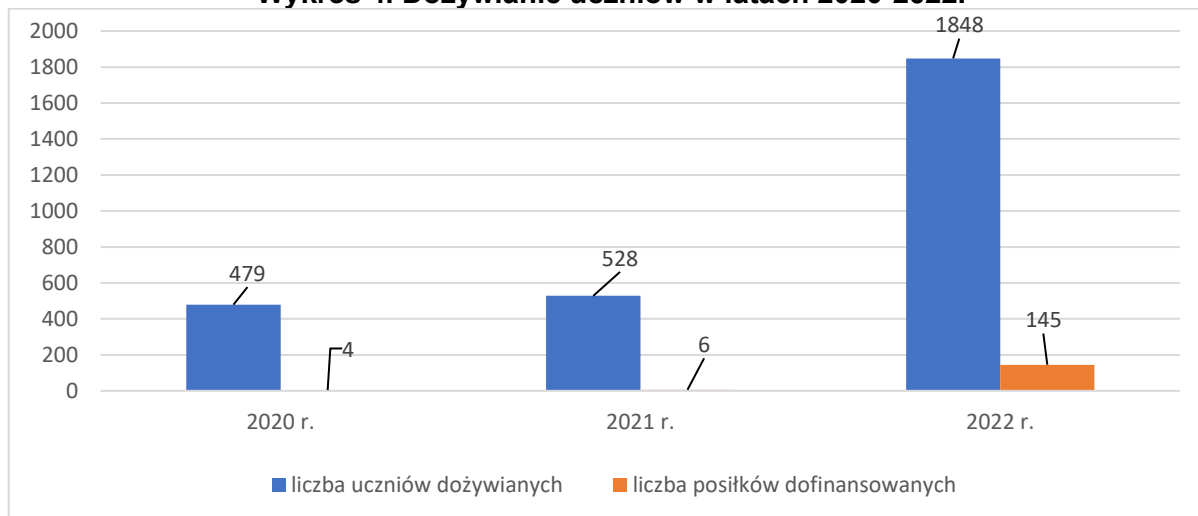
Własny blok żywienia:

- szkoły podstawowe nr 6, 10, 12, 20, 21,
- Zespół Szkół Specjalnych nr 14,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16.

Dożywianie uczniów organizowane jest w formie obiadów jednodaniowych. Uczniowie spożywali posiłki w stołówkach szkolnych, w których były zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki.

W 2022 r. w szkołach z dożywiania w 25 skontrolowanych szkołach skorzystało łącznie 1848 uczniów spośród 9388 pobierających naukę tj. ok. 20 %. Posiłki obiadowe dofinansowano dla 145 uczniów.

Wykres 4. Dożywianie uczniów w latach 2020-2022.

Ponadto uczniowie szkół podstawowych brali udział w realizacji programu „Szlanka mleka” i „Owoce w szkole”. Program „Szlanka mleka” realizowało 17 szkół (4382 uczniów), udział w programie „Owoce w szkole” wzięły również 17 szkół (4557 uczniów). Powyższe wykazuje, że oba programy cieszą się podobnym zainteresowaniem.

Dokonano oceny żywienia dzieci w 11 szkołach w oparciu o okazane jadłospisy (posiłki obiadowe). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.5. Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad miejscami wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono 8 kontroli miejsc wypoczynku zimowego i 48 kontroli miejsc wypoczynku letniego.

W miejscach tych wypooczywało łącznie 979 dzieci i młodzieży (zima - 118, lato – 861), którym zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. Podczas kontroli nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-higienicznych, nie nałożono mandatów, nie wydano decyzji.

Nadzór nad placówkami wypooczynku prowadzony był we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz Państwową Strażą Pożarną w Gorzowie Wlkp.

5.6. Interwencje

W roku 2022 rozpatrzono 6 interwencji (wszystkie oceniono jako zasadne), z czego:

- 2 dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń internatu oraz domu studenta,
- 4 dotyczyły braku zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu uczniów oraz pracowników na terenie szkoły oraz internatu (brak ciepłej wody oraz nieodpowiednia temperatura w pomieszczeniach).

6. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zadania wykonywane w ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego posiadają charakter prewencyjny, mający na celu ochronę zdrowia ludzi przebywających zarówno w obszarze, jak i w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych.

Realizując ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego zwracano uwagę na rozwiązania mające na celu ochronę ludzi oraz elementy środowiska naturalnego przed ewentualnym niekorzystnym wpływem planowanych zamierzeń na poszczególnych etapach inwestycyjnych, tj. począwszy od planowania przestrzennego, poprzez projektowanie, budowę, aż do rozpoczęcia funkcjonowania inwestycji. Szczególną uwagę w tym zakresie poświęcano lokalizacji planowanych inwestycji, rozwiązaniom technicznym i organizacyjnym, zastosowaniu właściwych materiałów budowlanych i instalacyjnych oraz zagwarantowanie właściwych warunków pracy i pobytu ludzi w pomieszczeniach (właściwa funkcja pomieszczeń, odpowiednie oświetlenie i wysokość, odpowiednia wymiana powietrza w pomieszczeniach, jakość wody przeznaczonej do spożycia, dostępność do odpowiednio wyposażonych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych).

Tabela 1. Działalność w zakresie ZNS na terenie miasta Gorzowa Wlkp. w latach 2020–2022.

L.p.	TEMAT	rok 2020	rok 2021	rok 2022
1.	Ilość wydanych opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	3	2	10
2.	Ilość wydanych opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	0	2

3.	Ilość wydanych opinii w ramach procedury ponownej oceny oddziaływania na środowisko	0	0	0
4.	Ilość wydanych opinii sanitarnych dot. konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	16	12	13
5.	Ilość uzgodnionych dokumentacji projektowych	2	4	6
6.	Ilość opinii/decyzji dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach m.in. w obiektach użyteczności publicznej: żłobki, przedszkola, świetlice, niepubliczne szkoły dla dorosłych	7	17	1
7.	Ilość wydanych decyzji dotyczących zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym zakresie warunków technicznych	0	0	0
	Ilość wydanych opinii ogółem	29	35	32
8.	Ilość kontroli w związku z przekazaniem do użytkowania obiektów budowlanych	17	9	25
9.	Ilość kontroli w obiektach użyteczności publicznej	10	16	1
10.	Inne kontrole i wizje lokalne	0	1	2
	Ilość przeprowadzonych kontroli (wizji lokalnych) ogółem	27	26	28

W 2022 r. przeprowadzono na terenie miasta Gorzowa Wlkp. ogółem 28 kontroli sanitarno-technicznych oraz wydano 32 opinie sanitarne.

W roku 2022 r. dominowały sprawy dotyczące wydania opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W tym zakresie ogółem wydano 13 opinii, w 12 przypadkach stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w 1 przypadku nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przy podejmowaniu decyzji zwracano uwagę głównie na lokalizację, skalę przedsięwzięcia oraz możliwe negatywne oddziaływania na zdrowie bądź życie ludzi oraz środowisko naturalne.

Na etapie opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wydano 10 opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w przypadku 2 spraw zaopiniowano negatywnie rozwiązania przyjęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego związanych z nieodpowiednim zabezpieczeniem obszarów podlegających ochronie akustycznej. Ponadto wydano 1 opinię dotyczącą spełnienia wymagań sanitarno-technicznych w obiekcie użyteczności publicznej (szkoła wieczorowa).

W stosunku do roku poprzedniego w roku 2022 ilość wydanych opinii ogółem nieznacznie się zwiększyła. Dominowały opinie sanitarne dotyczące konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W stosunku do lat poprzednich zwiększyła się ilość wydanych opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zwiększyła się także ilość kontroli w związku z przekazaniem do użytkowania obiektów budowlanych.

Podsumowanie:

- W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w związku z oddawanymi do użytkowania inwestycjami, na terenie miasta Gorzowa Wlkp. nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.
- Na podstawie przeprowadzonych kontroli obiektów w związku z ich przekazaniem do użytkowania stwierdzono, że obiekty zostały wykonane zgodnie z projektem budowlanym oraz z przepisami prawa.
- Wzrost spraw związanych z przekazaniem do użytkowania obiektów budowlanych świadczy o rozwoju gospodarczym na terenie miasta Gorzowa Wlkp.
- Ilość przeprowadzonych kontroli oraz wydanych opinii uzależniona jest od liczby wpływających wniosków o wydanie opinii sanitarnych oraz zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu;

7. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Jednym z głównych zadań organów Inspekcji Sanitarnej jest m. in. koordynacja i nadzór działalności oświatowo- zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Działania te realizowane były w oparciu o wytyczne Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp., założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz sytuację epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp.

W 2022 r. zasadnicze kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej obejmowały:

- kontynuację i wdrażanie programów profilaktyczno – edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- wspieranie realizatorów programów edukacyjnych poprzez: organizowanie szkoleń, udzielanie pomocy merytorycznej oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych,
- współpracę z samorządami lokalnymi, instytucjami,
- upowszechnianie realizowanej problematyki prozdrowotnej w lokalnych środkach masowego przekazu,
- monitorowanie i ewaluację realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych.

W 2022 r. działania prozdrowotne dotyczyły:

- profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz zażywania środków zastępczych, tzw. „dopalaczy”,
- profilaktyki nadwagi i otyłości poprzez promowanie zbilansowanej diety i aktywności fizycznej,
- zapobiegania nowotworom,
- profilaktyki chorób zakaźnych,

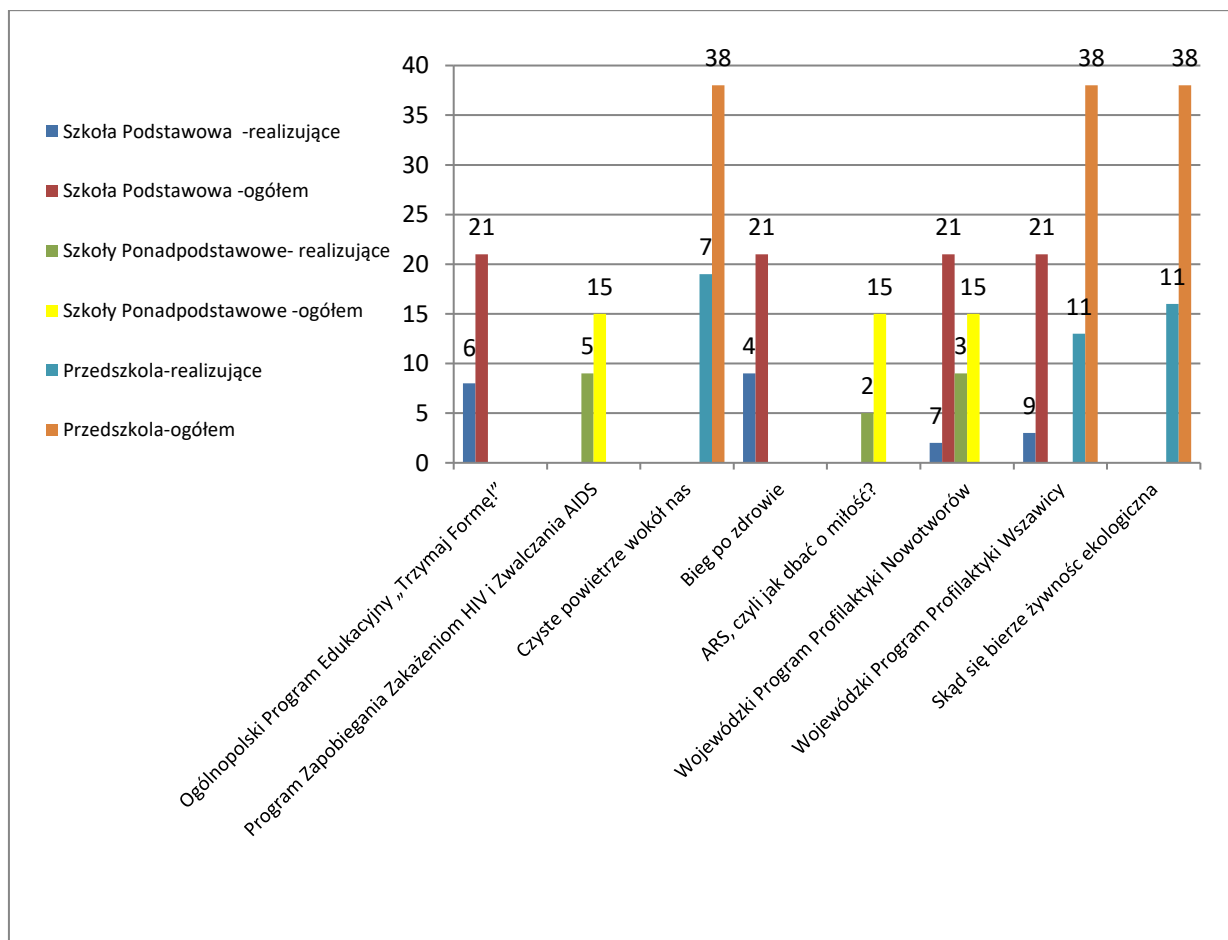
- zachowań zdrowotnych kobiet w ciąży.

Zadania te były realizowane i koordynowane na bazie 7 programów prozdrowotnych oraz 17 kampanii edukacyjnych. Organizowano i nadzorowano działalność oświatowo-zdrowotną w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia, placówkach wypoczynkowych dzieci i młodzieży, współpracowano z instytucjami i organizacjami, środkami masowego przekazu.

Ponadto:

- udzielano porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie,
- prowadzono narady i szkolenia dla pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli organizacji społecznych i stowarzyszeń w zakresie metodyki oświaty zdrowotnej i działań na rzecz promocji zdrowia,
- prowadzono edukację zdrowotną wśród dzieci i młodzieży.

Działalnością oświatowo – zdrowotną objęto podmioty lecznicze oraz placówki nauczania i wychowania. Przeprowadzono 101 wizytacji, 102 narad, udzielono 219 porad metodycznych oraz 182 zajęć edukacyjnych (warsztaty, prelekcje, wykłady, szkolenia) dla 2354 dzieci i młodzieży szkolnej oraz kadry pedagogicznej. Edukacją bezpośrednią objęto społeczność lokalną liczącą ok. 3030 osób (z uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców bądź opiekunów).

Placówki oświatowo-zdrowotne, które nie przystąpiły aktywnie do realizacji proponowanych programów prozdrowotnych na bieżąco, w ciągu całego roku szkolnego wdrażają tematykę promowania zdrowego stylu życia we własnym zakresie.

Zauważalny jest fakt, iż świadomość społeczeństwa lokalnego w zakresie promocji zdrowia wzrasta w miarę prowadzonej profilaktyki i realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych.

W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp. przeprowadzono 5 „Patroli Zdrowia” skierowanych do sprzedawców osiedlowych sklepów spożywczo-monopolowych osiedli Staszica, Zawarcie, Górczyn, Manhattan w Gorzowie Wlkp. oraz ich klientów. Ich głównym celem było edukowanie pracowników oraz właścicieli sklepów spożywczo – monopolowych w aspekcie konsekwencji prawnych i moralnych wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Dystrybuowano również materiały edukacyjne zawierające podstawowe informacje dotyczące szkodliwości zdrowotnych wynikających z zażywania środków odurzających nieznanego pochodzenia tzw. „dopalaczy”.

W ramach lokalnych kampanii edukacyjnych podczas trwających wycieczek letniego i zimowego we współpracy z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp. wśród uczestników wycieczki letniego/ zimowego przeprowadzono 66 prelekcji, których elementem była edukacja w zakresie skutków zdrowotnych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych. Dystrybuowano tematyczne materiały edukacyjne.

Dodatkowo, na bieżąco opracowywano prezentacje multimedialne, opracowywano ulotki informacyjno – edukacyjne, dystrybuowano materiały edukacyjne, zamieszczano komunikaty na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook.

Realizowano działania ponadprogramowe w formie zdalnej w zakresie obchodów m.in.: Światowego Dnia Zdrowia (7 kwietnia), Dni Walki z Rakiem, Miesiąca Profilaktyki Raka Piersi (października), Europejskiego Tygodnia Walki z Rakiem Szyjki Macicy (21-27 stycznia), Światowego Dnia Bez Tytoniu (31 maja), Światowego Dnia Rzucenia Palenia (21 listopada), Dnia Lekkiego Tornistra (1 października), Europejskiego Tygodnia Szczepień Ochronnych (24-30 kwietnia), Światowego Dnia Walki z Otyłością (24 października), Światowego Dnia Walki z AIDS (1 grudnia).

Kampania edukacyjna „Światowy Dzień Bez Tytoniu”. Powiatowy EVENT / impreza prozdrowotna pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp.

Partnerzy:

- Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.
- Komenda Miejska Policji w Gorzowie Wlkp,
- Miejski Zakład Komunikacji w Gorzowie Wlkp.
- Akademickie Liceum Mistrzostwa Sportowego w Gorzowie Wlkp.
- spółdzielnie/ Wspólnoty mieszkaniowe, ze szczególnym uwzględnieniem Spółdzielni Mieszkaniowej „Górczyn” i „Metalowiec”,
- lokalne media.

W ramach obchodów „Światowego Dnia bez Tytoniu” zorganizowany został happening oraz spektakl pt. „Sąd nad papierosem” przygotowany przez młodzież Akademickiego Liceum Mistrzostwa Sportowego w Gorzowie Wlkp. i zaprezentowany na dziedzińcu szkoły.

Dodatkowo funkcjonariuszka Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. we współpracy z pracownikiem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. przeprowadziły instruktaż szkodliwości dymu tytoniowego na fantomie, wraz z komentarzem.

Młodzież Akademickiego Liceum Mistrzostwa Sportowego w Gorzowie Wlkp. wraz z funkcjonariuszkami Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji oraz pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. uczestniczyli w przemarszu ulicami miasta, któremu towarzyszyły media lokalne (radio Zachód, radio Gorzów). W trakcie, którego można było usłyszeć hasła namawiające do abstynencji nikotynowej, np.: „Żyj kolorowo – nie nałogowo”, „Nie przystawaj z palaczami. Rzuć palenie i chodź z nami!” czy „Zachwyca mnie szalenie moda na niepalenie”.

Odczytano APEL Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. skierowany do mieszkańców Miasta Gorzowa Wlkp. i powiatu gorzowskiego propagujący wspólne działania na rzecz zatrzymania bądź spowolnienia epidemii konsumpcji wyrobów tytoniowych. Dystrybuowano, także przechodniom tematyczne ulotki oraz jabłka.

Wydarzenie zakończył happening „Papieros albo zdrowie. Wybór należy do Ciebie”

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNIA
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wielkopolskim

APEL

do mieszkańców Miasta Gorzowa Wlkp. i powiatu gorzowskiego

W każdy trzeci czwartek listopada, obchodzimy *Światowy Dzień Rzucania Palenia*, który przypada w tym roku **17 listopada**, w związku z tym chcemy zwrócić całą społeczność lokalną do poparcia akcji „WYŁĄCZ PALENIE”.

Pomimo wielu sukcesów prewencji tytoniowej, konsumpcja wyrobów tytoniowych nadal stanowi jedno z największych wyzwań zdrowia publicznego w Polsce.

Polska jest jednym z krajów o najwyższym zanieczyszczeniu powietrza w Europie.

Szkodliwe skutki zdrowotne dymu papierosowego i smogu mnożą się.

Najlepsze co możemy zrobić dla swojego zdrowia i innych to rzucenie palenia jeszcze przed zimowym szczytem poziomu zanieczyszczenia powietrza.

Alarmujące pozostają dane raportu PolNicYouth opublikowanego w 2020 r. przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny (NIZP-PZH) zgodnie, z którymi ponad 60% uczniów próbowało już palić papierosy i prawie połowa 15-latków ma już za sobą inicjację nikotynową. Większość młodych osób (52,4 %) wciąż zaczyna palenie od łatwo dostępnych w wielu punktach sprzedaży tradycyjnych papierosów, które są również atrakcyjne cenowo. Jak alarmują w swoim raporcie eksperci ponad 50% palących nastolatków nie ma problemów z zakupem papierosów lub e-papierosów pomimo swojego, nieadekwatnego wieku.

Biorąc pod uwagę powyższe, apelujemy do wszystkich mieszkańców Miasta Gorzowa Wlkp. i powiatu gorzowskiego o podjęcie działań wspierających prewencję tytoniową- zaczynając od siebie.

Potrzebne są wspólne i natychmiastowe działania, aby zatrzymać bądź przynajmniej spowolnić epidemię konsumpcji wyrobów tytoniowych w Polsce.

Nasza akcja „WYŁĄCZ PALENIE!”, odbywająca się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp., przy wsparciu Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz placówek nauczania i wychowania ma na celu odegranie znaczącej roli w edukacji zdrowotnej naszej społeczności.

Stanmy się liderem walki z chorobami odtytoniowymi i dajmy do stania się społecznością wolną od dymu tytoniowego.

Z poważaniem,
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gorzowie Wlkp.

NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO NA RZUCENIE PALENIA !!!

Honorowy Patronat:
PREZYDENT MIASTA
KOMENDA MIEJSKA POLICJI
PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNIA

TELEFONICZNA PORADNIA POMOCY PALĄCYM
801 108 108

V Gorzowski Tydzień Seniora

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna włączyła się w obchody V Gorzowskiego Tygodnia Seniora. Wygłoszono wykład dotyczący zasad zdrowego odżywiania oraz suplementów w diecie. Zorganizowano również Strefę Zdrowia – punkt informacyjno-edukacyjny.

Światowy Dzień Walki z Otyłością

Obchody Światowego Dnia Walki z Otyłością zorganizowano na terenie Zespołu Szkół Budowlanych w Gorzowie Wlkp.

Przeprowadzono 3 warsztaty dla 85 uczniów z zakresu zasad zdrowego żywienia, w tym suplementów diety oraz szkodliwości napojów energetyzujących.

Młodzież przygotowała poczęstunek, zdrowe przystawki przygotowane zachęcając do zdrowych nawyków żywieniowych.

Na terenie placówki nauczania i wychowania przeprowadzono tzw. „Patrol Zdrowia” na połączony z dystrybucją tematycznych materiałów edukacyjnych oraz uruchomiono STREFĘ ZDROWIA (badania, pomiary, dystrybucja tematycznych materiałów edukacyjnych, poradnictwo).

